

ΚΕΡΑΣΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 87 - ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003
ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX: 210-88.27.296

Η ΝΕΑ ΠΡΟΣΟΨΗ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟ (ΧΑΓΙΑΤΙ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόσκληση	σελ. 1	Ιστορική σελίδα-	σελ. 18
Ανακοινώσεις	2	Αλησμόνητες Πατρίδες	
Τα εθνικά κληροδοτήματα	3	Ένα στερνό αντίο	22
Εάλω η Πόλις	4	Κοινωνική ζωή	26
Άγιος Θεοδόσης	6	Πήραμε συνδρομές-	27
Γιορτές	8	Ενισχύσεις	
Σελίδα Φιλοξενίας	10		

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ» Ιδιοκτησία - Έκδοση : ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Αγίας Παρασκευής Κονίτσης - Ιωαννίνων

Υπεύθυνος : Ο εκάστοτε πρόεδρος της Αδελφότητας

Συντάκτης : Τάκης Σαμαράς, τηλ.: 210-77.70.556

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	: Βασίλης Γκούτσιος	τηλ. 210-22.21.814
Αντιπρόεδρος	: Γιώργος Παπανικολάου	» 210-80.64.197
Γραμματέας	: Κώστας Παπανικολάου	» 210-80.51.696
Ταμίας	: Αποστόλης Γαλάνης	» 210-80.21.837
Έφορος	: Γιώργος Παναγιώτου	» 210-61.41.634
Υπεύθ. πολιτ.	: Ανέστης Κοταδήμος	» 210-24.80.234
Υπεύθ. Τύπου	: Γιάννης Στρατσιάνης	» 210-24.30.933

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο απο τη μια πλευρά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστέφονται.

Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΥΡΩ 10 - ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 - ΑΥΣΤΡΑΛ.30 - ΜΑΡΚΑ 35

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης

Κ. Φλώρη 3-5 - 113 62 Κυψέλη, τηλ./fax: 210-88.27.296

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Συμπατριώτες-τισσες, σύμφωνα με το καταστατικό της Αδελφότητάς μας, άρθρο 21^ο σας προσκαλούμε σε Απολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση στις 9 Νοεμβρίου του 2003, ημέρα Κυριακή και ώρα 10:00 π.μ. στα γραφεία της Αδελφότητάς μας, με τα εξής θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Διοικητικός Απολογισμός ετήσιας διάρκειας.
2. Οικονομικός Απολογισμός ετήσιας διάρκειας.
3. Ανάγνωση Έκθεσης Εξελεγκτικής Επιτροπής.
4. Τοποθέτησης μελών - προτάσεις αυτών.
5. Έγκριση Απολογισμών.

Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η Απολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί την επόμενη Κυριακή 16 Νοεμβρίου, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο και με τα ίδια θέματα.

Κυψέλη, Σεπτέμβριος 2003

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Βασίλης Γκούτσιος

Κώστας Παπανικολάου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς αρχίζει προσπάθειες επαναδραστηριοποίησης της Τράπεζας αίματος. Θερμά παρακαλεί όλα τα ικανά μέλη της Αδελφότητάς μας που μπορούν να δώσουν λίγο αίμα, να δηλώσουν συμμετοχή, ώστε να ξαναλειτουργήσει και πάλι η τράπεζά μας. Να μην ξεχνούμε το σύνθημα «λίγο αίμα σώζει μια ζωή συγχωριανού μας». Ενημερώστε την Αδελφότητα προηγουμένως.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μην ξεχνάτε να στείλετε την συνδρομή σας, σ' αυτή στηρίζεται και η Αδελφότητά μας. Περιμένουμε συνεργασίες για το περιοδικό μας, όλοι μπορείτε να γράψετε κάτι, ειδικά δε απο τους νέους και νέες επιστήμονες και φοιτητές.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Αδελφότητά μας διατηρεί παραδοσιακό χορευτικό όμιλο απο παιδιά, νέους και νέες. Γράψτε και στείλτε τα παιδιά σας. Πληροφορίες στη χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση,
Τηλ: 210-86.20.682

ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ

Επιμ. Τάκη Σαμαρά.

Με τίτλο «απροστάτευτα Εθνικά κληροδοτήματα», η εφημερίδα το «ΒΗΜΑ», δημοσίευσε την Κυριακή 27 Απριλίου 2003, δηλαδή το ΠΑΣΧΑ, ολοσέλιδο άρθρο του βουλευτή Γιάννη Βαρβιτσιώτη. Αποσπάσματα του άρθρου αυτού, δημοσίευσε και η διμηνιαία εφημερίδα-περιοδικό των Ηπειρωτών της διασποράς «ΠΥΡΟΣ» που διευθύνει ο εξαίρετος φίλος δημοσιογράφος ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ, των μηνών Μαρτίου-Απριλίου 2003.

Λόγω της σπουδαιότητας και της μεγάλης σημασίας του άρθρου αυτού για ημάς τους Ηπειρώτες, κρίνεται σκόπιμο να αναδημοσιευτούν και απο το περιοδικό μας αποσπάσματα που ακολουθούν:

«Η ιστορία των κληροδοτημάτων ξεκινά από τις αρχές του 19ου αιώνα κυρίως από την Ήπειρο, από όπου κατάγονται οι περισσότεροι ευεργέτες. Η οικονομική ευημερία των Ηπειρωτών κατά τον 18ο αιώνα, αλλά και 19ο αιώνα είχε αντίκτυπο όχι μόνο στην Ήπειρο, αλλά και σε ολόκληρη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι Ηπειρώτες ευεργάτες θέλοντας να βοηθήσουν την πατρίδα τους, αλλά μη μπορώντας εξαιτίας της Τουρκοκρατίας να δώσουν απευθείας χρήματα σε θεσμούς της Ελληνικής πολιτείας, έφτιαξαν διαθήκες και δωρεές και όρισαν τόσο τους διαχειριστές αυτών των περιουσιών, όσο και τους σκοπούς που θα έπρεπε οι πόροι των κληροδοτημάτων να υπηρετήσουν (π.χ. παιδεία, νεολαία, αναξιοπαθούντες κ.α.).

Η Ελληνική πολιτεία και το Σύνταγμα κατοχύρωσαν το πλαίσιο διαχείρισης των κληροδοτημάτων το 1939 με το νόμο 2039/39. Σύμφωνα με αυτόν ορίζεται ότι «η πίστη και επακριβής εκτέλεση της βουλήσεως των διαθετών και δωρητών, δια της οποίας διατίθενται περιουσιακά στοιχεία διά κληρονομιάς, κληροδοσίας, δωρεάς υπέρ του κράτους ή

χάριν κοινωφελών σκοπών, αποτελεί υποχρέωση του κράτους». Επιπρόσθετα, ορίζεται ξεκάθαρα ότι, πέραν της υποχρέωσης του κράτους, για την ευθύνη και εποπτεία των κληροδοτημάτων, το τελευταίο πρέπει να τηρεί μητρώο των κληροδοτημάτων και να έχει, ανά πάσα στιγμή, γνώση της οικονομικής κατάστασης και των δραστηριοτήτων τους.

Σήμερα, 65 χρόνια μετά την πρώτη νομοθετική ρύθμιση, η κατάσταση είναι αποκαρδιωτική. Συγκεκριμένα:

-Ουδείς από τους αρμόδιους φορείς γνωρίζει πόσα και ποιά είναι τα κληροδοτήματα και τα ιδρύματα, την οικονομική τους κατάσταση και τα περυσιακά τους στοιχεία.

Θα απαιτηθούν δε 70 και πλέον έτη για την εκκαθάρισή τους, σύμφωνα με την άποψη των αρμοδίων υπηρεσιακών παραγόντων!»

Ο Σύλλογος Ασημοχωριτών και η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων Κόνιτσας, διοργάνωσαν πρόσφατα στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής εκδήλωση με θέμα: Εθνικά Κληροδοτήματα-Εθνικοί Ηπειρώτες Ευεργέτες (μορφή-έργο-ευοργεσία Βασιλείου Χρήστου). Στην εκδήλωση αυτή παρόν ήταν όλο το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας μας, εν οίς και ο γράφων με την χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλη-Κοντοζήση.

Η παρουσίαση του θέματος έγινε από τον Αντώνη Φούσα δικηγόρο, πρώην Υπουργό και τον Μιχάλη Μαρτσέκη δικηγόρο, πρόεδρο της Ομοσπονδίας.

Ο κ. Φούσας αναφέρθηκε στους εθνικούς ευεργέτες της Ηπείρου, στους οποίους η χώρα μας οφείλει πολλά με τα έργα ευποιΐας που κατέλιπαν και βοήθησαν στην εθνική ανασυγκρότηση και ιδιαιτέρως στον γιατρό Βασίλειο Χρήστου, ο οποίος διέθεσε με διαθήκη την περιουσία του στη γενέτειρά του Ασημο-

χώρι και στον Σύλλογο Ασημοχωριτών.

Ο κ. Μαρτσέκης αναφέρθηκε στο θεσμικό πλαίσιο των κληροδοτημάτων, υπογραμμίζοντας πως ο νόμος 2039/39 ουσιαστικά διασφαλίζει τα κληροδοτήματα και πως λίγες αλλαγές θα χρειαστούν για τον εκσυγ-

χρονισμό του θεσμικού πλαισίου.

Εκείνα που απαιτούνται είναι η υποδομή καταγραφής τους και ο έλεγχος της διαχείρισής τους, σύμφωνα με τη βούληση των διαθετών.

«Εάλω η Πόλις» Κωνσταντίνος Παλαιολόγος: Ο τελευταίος Αυτοκράτορας του Βυζαντίου

29 Μαΐου του 1453 Γράφει η Κατερίνα Δ. Σαμαρά, Φιλολόγος Παν/μίου Αθηνών

Γνωρίζουμε όλοι μας, απο την Ιστορία, πως προ του Μέγα Κων/νου (285-337)μ.Χ. πολλοί αυτοκράτορες της Ρώμης ήθελαν να μεταφέρουν την πρωτεύουσα απο τη Δυση στην Ανατολή, π.χ. ο Διοκλητιανός που είχε έδρα τη Νικομήδεια της Μ. Ασίας. Πρώτος όμως ο Κων/νος πραγματοποίησε την ιδέα αυτή γιατί το Βυζάντιο πληρούσε, σαν τοποθεσία, τις προϋποθέσεις, στρατιωτικής και εμπορικής σημασίας μιας μελλούσης νέας πρωτεύουσας. Έτσι την 11η Μαΐου του 330 μ.Χ. τελούνται τα εγκαίνια της νέας πόλεως, που ονομάστηκε απο τον Κων/νο, Νέα Ρώμη και έλαβε αργότερα, απο το όνομα του ιδρυτού της, Κωνσταντίνου Πόλις = Κωνσταντινούπολη, η οποία διακοσμήθηκε με περίλαμπρα οικοδομήματα και ιπποδρόμους, θέατρα, π.χ. Χριστιανικοί ναοί, Άγιοι Απόστολοι, Ειρήνης, της Σοφίας, της δυνάμεως Θεού κ.α. Απο την ημερομηνία αυτής, δηλ. της 11/5/330 μ.Χ. μέχρι στις 29 Μαΐου του 1453, η Κωνσταντινούπολη ήταν η τρισένδοξη και λαμπρή πρωτεύουσα του Ανατολικού κράτους και μετέπειτα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, πλὴν της περιόδου 1204-1260 (Λατινοκρατία). Η Πόλις, η Βασιλεύουσα όπως συνήθως ονομαζόταν, έπεσε στα χέρια των Αβάρων Τούρκων (Εάλω η Πόλις) φώναξε προτού αποκεφαλισθεί ο υπερασπιστής αυτοκράτορας της, ο τελευταίος, Κων/ος ο Παλαιολόγος, αλλά μαζί

της έπεσε και ένας πολιτισμός που σαρώθηκε αμετάκλητα.

Οι θρύλοι, τα ήθη-έθιμα και οι παραδόσεις κάθε λαού αποδίδουν την οδύνη και τα οράματά του, όπως αυτά καταγράφονται και αποδίδονται-προκαλούνται, μέσα φυσικά απο την ιστορία του. Τούτο το πράγμα ισχύει κατ' εξοχήν για εμάς τους Έλληνες των οποίων οι θρύλοι και οι παραδόσεις ταυτίζονται, γίνονται ένα με τους αγώνες του μέσα στην μακροαίωνη τρισχιλιετή ιστορία του, αλλά και τις προσδοκίες του για επανάκτηση όσων έχουν χαθεί. Να μην ξεχνούμε ποτέ, μα ποτέ, αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι αναγνώστες πως οι παραδόσεις μας είναι εκείνες που κρατούν ζωντανή τη φλόγα της εθνικής μνήμης και δημιουργούν οράματα και ιδανικά που είναι το ζωογόνο λίπασμα που τρέφει το δέντρο της εθνικής συνείδησης, της Ελληνικής υπερηφάνιας, του γένους, της φυλής μας.

Να καταπολεμήσουμε με όλες τις δυνάμεις μας εκείνους τους δόλιους που επιχειρούν να «περάσουν» τις νέες δήθεν ιδέες για «Νέα εποχή» και «παγκοσμιοποίηση» που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η άλωση της εθνικής μας συνείδησης, του γένους και της φυλής μας.

Ο Κων/νος Παλαιολόγος ζούσε σε όλα τα όνειρα του Έθνους μας. Ζούσε το '21, στο '12-'13, '16-'22. Ήταν παρών στα χιονισμένα βουνά των χωριών μας και της Ηπείρου το

1940, στο Γράμμα του 1949.

Οι ιστορικοί του Έθνους μας πρέπει να βρουν τον καιρό να δώσουν τον αντίστοιχο συνειρμό: Παλαιολόγος - Κωνσταντινούπολης, Μιλτιάδης - Μαραθώνας, Λεωνίδας - Θερμοπύλες κ.τ.λ. Το Έθνος μας δεν έπαψε να γενοβολάει ήρωες, όμως βγαίνουν και χρήσιμα διδάγματα, όπως επισήμανε ευστοχα στο άρθρο του «έξω από τα δόντια» ο μαθουσάλας της δημοσιογραφίας Χρήστος ΠΑΣΑΛΑΡΗΣ «ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» 2 Ιουνίου 2003, από την άλωση της Πόλης εδώ και 550 χρόνια. Έμαθε τίποτε σοφό η αδιόρθωτη Ρωμιοσύνη; Η μήπως μόνο να κλαίει θυμάται για το «μαρμαρωμένο βασιλιά» και να ψευτοπαρηγοριέται με εκείνο το «πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δικά μας θα 'ναι»; Και συνεχίζει ο πρύτανης της δημοσιογραφίας λέγοντας ότι βγαίνουν και παραβγαίνουν χρήσιμα διδάγματα που είναι: Η πόλη έπεσε πρώτα στους εσωτερικούς εχθρούς της και ύστερα στις δυνάμεις...

«Εσωτερικός εχθρός» ήταν η εκτεταμένη διαφθορά πασών των εξουσιών, η άνευ όρων παράδοση της ηγεσίας (εκτός αυτοκράτορος) στην τότε ξενοκρατία, η αθρόα εισβολή βαρβάρων μεταναστών, η ανάθεση της άμυνας σε αλλόεθνεις μισθοφόρους, ο χρόνιος ανθελληνισμός της αυτοκρατορίας, η θανάσιμη μείωση του πληθυσμού από το ένα εκατομμύριο στις ογδόντα χιλιάδες, η παράδοση του εμπορίου γενικά και της ναυτιλίας στους Βενετούς και Γενουάτες της Ιταλίας, η ηττοπάθεια των προυχούτων με εκείνο το «κάλλιο ο Μωάμεθ παρά ο Πάππας», η σκοτεινή διπλωματία του κατεστημένου με το Τούρκικο δουβλέτι αλλά και με το Βατικανό-και ένα σωρό άλλες συμφορές, ανάμεσα στις οποίες και η αρρώστεια της πανούκλας που θέρισε το 1/3 του πληθυσμού της Πόλης που δεν ήταν πια παρά το θλιβερό απομεινάρι της άλλοτε απέραντης Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Από την άλωση της πόλης μέχρι τις ημέρες μας, τέσσερις φορές η πατρίδα μας έχει ντροπιαστεί από τους Τουρκαλάδες: Στον πόλεμο του 1897

(Θεσσαλικός) που οδήγησε στην επανάσταση του 1909 (στρατιωτικού συνδέσμου), στην Μικρασιατική καταστροφή, που οδήγησε κι αυτή στην επανάσταση του 1922 (Πλαστήρας) και στην εκτέλεση των έξι στο Γουδί. Στην κατοχή του 40% της Κύπρου από τον Ατίλα, τον Ιούνιο του 1974 που οδήγησε στην πτώση της χούντας Παπαδόπουλου και στην ντροπή στα Ύμια που δεν έχει ξεπλυθεί ακόμη. Αντί όλων αυτών η μαρτυρική πατρίδα μας έχει αντιτάξει τη μεγάλη Επανάσταση του 1821, που της χάρισε την εθνική ανεξαρτησία, τους νικηφόρους λαμπρούς Βαλκανικούς πολέμους 1912-13, που την έκαναν «Ελλάδα των δύο Ηπείρων και των πέντε θαλασσών», την εποποιϊα της Αλβανίας, του Ρούπελ, της Κρήτης και της εθνικής αντίστασης, με πρώτο δείγμα της την παλικαριά των Κ. Κουκίδη, των Γλέζου και του Σάντου που ο πρώτος καταγκρεμίστηκε στους βράχους της Ακρόπολης στις 27/4/1941 με αγκαλιασμένη την γαλανόλευκη Ελληνική σημαία και οι άλλοι δύο που κατέβασαν τη χιτλερική σημαία από την Ακρόπολη, στις 31 Μαΐου του 1941.

Το Βυζάντιο «έκλεισε» με την αυτοθυσία του αυτοκράτορα Κων/νου Παλαιολόγου, που έπεσε μαχόμενος σαν απλός στρατιώτης. Το Ελληνικό έθνος, όμως, με την ίδια θρησκεία, την ίδια γλώσσα και τη ίδια πολιτιστική παράδοση, δεν έπαυσε ποτέ να γεννά ήρωες... Μένει να δούμε σε τι χέρια θα στηρίζεται από δω και πέρα... Και πως θα συμπεριφερθεί ο «πάντα προδομένος» λαός της!

Άγιος Θεοδόσης-12 Απόστολοι

Στις 29 & 30 Ιουνίου κάθε χρόνο γιορτάζει το εκκλησάκι προς τιμήν του Αγίου Θεοδοσίου, που βρίσκεται ανάμεσα στην Κλένια και το Ριάχοβο, επάνω απ' τη Ραχωβίτσα, και έτσι μακριά όπως στέκεται δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει στις 11 του Γενάρη που τιμάται η μνήμη του Αγίου Θεοδοσίου, λόγω κακών καιρικών συνθηκών.

Εφέτος η συμμετοχή των προσκυνητών ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, αν υπολογίσει κανείς ότι το βράδυ διανυκτέρευσαν πάνω από 70 άτομα, κάτω από τον έναστρο ουρανό, μέσα στο δωμάτιο της εκκλησίας και σε σκηνές που στήθηκαν τριγύρω θυμίζοντας καταυλισμό στρατοπέδου.

Δεν θα μιλήσουμε για την επαύριο

συρροή, απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας, κυρίως Κερασοβιτών προσκυνητών και πανηγυριωτών, που ήρθαν ν' ανάψουν ένα κερί στο εκκλησάκι το μοναχικό, του Αγίου Θεοδοσίου, που «δεν έχει ψάλτη ούτε παλπά» έχει όμως πάρει μια καινούργια όψη στο περιβάλλον, στη δομή, την εικονογράφηση και την ανακαίνιση που φρόντισαν να του δώσουν οι ιδιοκτήτες και οι δωρητές του.

Εφτά ή οχτώ σφαγιά, προσφέρθηκαν στον κόσμο και από προσφορές διαφόρων οικογενειών. όπως του Κων. Γεωρ. Τζίνα και αδελφούς από Νικ. Δημάκη, Αποστ. Κυρίτση, Λάμπρο Ηλ. Ντακοβάνου δύο αρνιά από οικογένεια Δημήτρη Αρβανίτη

Άγιος Θεοδόσης σε στιγμές κεφιού με την παραδοσιακή κομπανία του Ανδρέα Φιλιππίδη

που έγινετο αδιαχώρητο και ο κόσμος είχε πλημμυρίσει εκτός του Ιερού Ναού και το αλώνι προσπαθώντας να λειτουργηθεί. Δεν χρειάζεται να πούμε για τους χορούς και τα τραγούδια που αντήχησαν ως το Δέντρο και στο Τριαντάφυλλο εκείνη τη μέρα, όπως και την παραμονή της γιορτής όπου ο τόπος φωτιζόταν από τη γεννήτρια κι απ' τις φωτιές που ψήνονταν τα ανιά.

Θ επιμείνουμε στη μεγάλη κοσμο-

και Δημήτρη Γκουντούλη. Ο Δημήτρης Κοταδήμος και η οικογένεια προσέφεραν το κρασί και το τσίπουρο, ο δε Γιαννέλης Κοταδήμος το λουκούμι.

Δεν ξέρω αν παρέλειψα ν' αναφέρω κάποιον, ας με συγχωρέσει. Πάντως τους ευχαριστούμε όλους γιατί προσπάθησαν όλοι στο να διατηρηθεί η παράδοση, παρ' όλο που δεν μένουν μόνιμα στο χωριό κι

ήρθαν απ' όλα τα μέρη αφήνοντας δουλειες και υποχρεώσεις.

Ακολουθεί κατάλογος όσων θυμόμαστε που ξενύχτησαν εκείνο το βράδυ αφηφώντας και τη μπόρα που μας δρόσισε και ευχόμαστε ο Άγιος να είναι αρρωγός και βοηθός σ' όλους όσοι τον τίμησαμε την παρουσία τους, τους συγγενείς και τους φίλους τους καθώς και όλους όσοι για διάφορους λόγους δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν, παρ' όλο που το ήθελαν πολύ.

Ευχόμαστε και του χρόνου η συμμετοχή να είναι παρόμοια.

Ένας προσκυνητής.

Άγιος Θεοδόσιος
29-6-2003

Γεώργιος Δαγκοβάνος
Ελένη Κοταδήμα
Δημήτρης Κοταδήμας
Αποστόλης Κυρίτσης
Γλυκερία Κυρίτση
Μαριάνθη Κυρίτση
Δήμητρα Κυρίτση
Ειρήνη Κωτούλα
Ηλίας Σαμαράς
Νατάσσα Σαμαρά
Δημήτρης Γκουντούλης
Μαριάννα Γκουντούλη
Μαργαρίτα Γκουντούλη
Κωνσταντίνος Γκουντούλης
Γεωργία Νταγκοβάνου
Τάσος Νταγκοβάνος
Κων/νος Παπακώστας
Γιώτα Παπακώστα
Σοφία Παπακώστα
Γεωργία Παπακώστα
Λάμπρος Νταγκοβάνος
Ηλίας Νταγκοβάνος
Αναστασία Νταγκοβάνου
Ιωάννα Δαγκοβάνου
Δημήτριος Αρβανίτης
Κων/να Αρβανίτη

Γιώργος Γκίζας
Νίκος Κοταδήμος
Ειρήνη Κοταδήμου
Θεοδόσιος Ντακοβάνος
Λευκοθέα Ντακοβάνου
Δημήτρης Κανναβός
Ανθούλα Κανναβού
Νίκος Κουκούμης
Φωτούλα Κουκούμη
Μαρία Κουκούμη
Σπυριδούλα Γελαδάρη
Κων/νος Τζίνας
Ευανθία Τζίνα
Θεοδοσία Τζίνα
Θανάσης Τζίνας
Παναγιώτης Τζίνας
Ελένη Τζίνα
Ανθή Τζίνα
Κατερίνα Τζίνα
Νίτσα Τζίνα
Ρούλα Γελαδάρη
Χρύσα Γελαδάρη
Στέφανος Γελαδάρης
Θανάσης Γελαδάρης
Θανάσης Γελαδάρης
Κορίνα Γελαδάρη
Χρήστος Κρικώνης
Παναγής Νάκος
Γιούλα Νάκου
Σπυριδούλα Νάκου
Βασίλης Νάκος
Βασίλης Νάκος
Τσέβω Κωστάκη-Πασιά
Χρήστος Κωστάκης
Αχιλλέας Κωστάκης
Δημήτρης Βριζώνης
Ηλίας
Νίνο
Τάκης Τζίνας
Αλέξης Παπακώστας
Μαρία Παπακώστα
Παύλος Γελαδάρης
Σωτήρης Νικολάου
Κων/νος Ευθυμίου

Γιορτή Αγίων Αναργύρων

Την πρώτη Ιουλίου, γιορτάσαμε ευλαβώς και τη Ιερή μνήμη των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού εκ Ρώμης καταγομένων και μαρτυρησάντων, εκεί στο ομώνυμο μικρό αλλά γραφικό εκκλησάκι στην γειτονιά των Παπαγιανναίων. Τελέστηκε και εδώ Θεία Λειτουργία μετά Αγιασμός απο τον παππά Σπύρο του χωριού μας. Παραβρέθηκε

σχεδόν το σύνολο των συγχωριανών μας. Οι οικοδεσπότες φιλέψαν με γλυκό και τσίπουρο τους προσκυνητές και το εκκλησάκι φρεσκοβαμμένο, όμορφο, ο γύρω χώρος καταπράσινος, μοσχοβολούσε ευωδίες καλοκαιρινές.

Ευχόμαστε ολόψυχα και του χρόνου με υγεία και χαρές.

Γιορτή Προφήτη Ηλία

Προφήτης Ηλίας. «Κεράσματα» προσκυνητών

Και εδώ στο ομώνυμο εκκλησάκι, εκεί πέρα στην Τζιρέντζα πάνω απο το δημόσιο δρόμο, τον φρεσκοασφαλτομένο, τελέστηκε, όπως κάθε χρόνο, Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας απο τον ακούραστο λειτουργό του Υψίστου μας παππά Σπύρο, που την παρακολούθησε αρκετός κόσμος που είχε έλθει με Ι.Χ. αυτοκίνητα, αλλά και με τα πόδια, δηλ. ποδαρόδρομο, μια και η διαδρομή είναι θαυμάσια και όχι πολύ μακριά απο το χωριό μας.

Μετά το πέρας της Θείας λειτουρ-

γίας ακολούθησε το καθιερωμένο «κέρασμα» απο τον οικοδεσπότη της χρονιάς αυτής, Δήμο Κοντοδήμο, λουκούμι και τσίπουρο. Εκεί βέβαια πιστός στις παραδόσεις μας και τα έθιμάς μας και η κομπανία του συγχωριανού μας Ανδρέα Φιλίππιδη αλλά λαλούμενα και νταούλια δεν «χτύπησαν» φέτος δεν ακούστηκαν νοσταλγικά και αλησμόνητα παραδοσιακά Κιρασοβίτικα νομπέτια και τραγούδια.

Ο αδόκητος, ο απρόσμενος, ο αναπάντεχος και ξαφνικός θάνατος του

παλληκαριού, του χωριού μας Βασι-
λη Αχ. Νάκου που απο εργατικό ατύ-
χημα στην Αθήνα στις 19 Ιουλίου,
την προηγούμενη ακριβώς ημέρα
«πάγωσε και νέκρωσε» όλους τους
συγχωριανούς μας. Όλοι βουβάθη-
καν στον άδικο αυτό χαμό του παλ-
ληκαριού, που το ριζικό του ώρισε
έτσι. Ήταν ημέρες πένθους, λύπης
και όχι κεφιού και γλεντιού. Οι συγ-
χωριανοί μας ξέρουν και γνωρίζουν

πολύ καλά πότε πρέπει να τιμούν τα
παληκάρια, τους νέους, τα νιάτα,
είτε χαρές είναι αυτές είτε λύπες.
Αυτό έπραξαν και τώρα. Ήταν
ημέρα μεγάλου πένθους, πολύ μεγά-
λου όταν ο νεκρός ήταν ακόμη άτα-
φος.

Ας ευχηθούμε του χρόνου να γιορτά-
σουμε με υγεία, προκοπή και χαρές.
Ο Προφήτης Ηλίας να μας αξιώσει
γι' αυτό.

Πανηγύρι Αγίας Παρασκευής (26-27/7)

Φέτος πανηγύρι δεν έγινε στο
χωριό μας, το γιατί μόλις προηγου-
μένως το γράψαμε. Το χωριό πεν-
θούσε, έκλαιγε και θρηνούσε τον
άδικο χαμό του παλληκαριού του.
Ποιός είχε σκέψη ή κέφι για πανηγύ-
ρια, χαρές και ξεφαντώματα; Η
σκέψη όλων μας ήταν στο γιατί η
μοίρα ήταν τόσο σκληρή και άδικη
με αυτό τον άντρα των 50 χρόνων,
που θέλησε να του στερήσει απο
τώρα τις χαρές της ζωής, στην αγα-
πημένη μάνα, στην πονεμένη γυναί-
κα του, στα αγαπημένα αδέρφια του
και σε όλους τους συγγενείς του.
Είθε ο καλός Θεός μας να τάξει την
ψυχούλα του παλικαριού, σε τόπους
χλοερούς και δροσερούς και ο χρό-
νος να απαλύνει τον πόνο των πονε-
μένων.

Η Θεία Λειτουργία όμως, μετά
αρτοκλασίας, τελέστηκε στο ομόνυ-
μο ναϊσκο εκεί στην άκρη του χωρι-
ού μας, απο τον παππά-Σπύρο, μετά
δέους και φόβου Θεού, αλλά και εδώ
η παραδοσιακή κομπανία του
Ανδρέα μας περιορίστηκε μόνο και
μόνο σε λίγα, ελάχιστα, νουμπέτια,
ίσα-ίσα για το έθιμο και τίποτα
περισσότερο. Χορός δεν έγινε στο
προαύλιο της εκκλησίας, όπως
άλλες φορές. Μόνο «κεράστηκε» το
παραδοσιακό φρέσκο λουκουμι και
ο άρτος απο την αρτοκλασία.

Ας ευχηθούμε του χρόνου τα πράγ-
ματα να είναι χαρούμενα και πανη-
γυρικά. Είθε!!!

T.A.C.

Οι εκδηλώσεις του Δεκαπενταύγουστου

Το πρωί του Δεκαπενταύγουστου
μετά το πέρας της Θείας Λειτουργ-
γίας το Δ.Σ. της αδελφότητας Αθη-
νών προσέφερε λουκούμι και τσί-
πουρο στους χωριανούς πραγματο-
ποιώντας ταυτόχρονα και την οικο-
νομική του εξόρμηση για την έκδοση
της εφημερίδας και την ολοκλήρωση
του στέγαστρου στον ξενώνα. Η
ανταπόκριση των χωριανών ήταν
σχεδόν καθολική και τους ευχαρι-
στούμε και δημόσια για την συμβολή
τους στο έργο της αδελφότητας.

Το απόγευμα του Δεκαπενταύγου-

στου είχαμε τις προγραμματισμένες
εκδηλώσεις της αδελφότητας. Την
έναρξη έκανε (και κατά παρέκκληση
του προγράμματος) ο τέως πρόε-
δρος της αδελφότητας Αθηνών Κος
Κωνσταντίνος Χαρισιάδης με
χορωδία Κερασοβιτών, με επικεφα-
λή το μέλος της λυρικής σκηνης Αθη-
νών και μέτζο σοπράνο Κα Ηλέκτρα
Σδούκου-Βάργκα ερμηνεύοντας
κάποια κλασσικά κομμάτια αλλάζο-
ντας λίγο και τον τόνο των εκδηλώ-
σεων. Τους ευχαριστούμε θερμά για
τη συμμετοχή τους. Στη συνέχεια το

φωνητικό συγκρότημα του χωριού μας τραγούδισε παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας.

Παραδοσιακό Κιρασοβίτικο τραγούδι από άντρες-γυναίκες του χωριού μας.

Μετά την σκυτάλη πήραν τα νεαρά κορίτσια των Κερασοβιτών καθοδηγούμενα από τη Βασιλική Τέλη (την ευχαριστούμε για την συνεχή προσφορά της) χορεύοντας παραδοσιακούς χορούς.

Παραδοσιακός Κιρασοβίτικος χορός από μικρά κορίτσια του χωριού μας

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο πρόεδρος της αδελφότητας Αθηνών Βασίλειος Γκούτσιος χαιρετίζοντας την εκδήλωση.

Μετά το χορό έσυραν Κερασοβήτισσες ντυμένες με παραδοσιακές στολές συνοδευόμενες μουσικά από τη κομπανία του Ανδρέα Φιλιππίδη. Εντύπωση προκάλεσε η μη συμμετοχή των ανδρών στο χορό. Στο τέλος άνοιξε ο χορός για όλους τους Κερασοβίτες κάνοντας αρχή το Δ.Σ. της αδελφότητας. Το γλέντι κράτησε μέχρι αργά το βράδυ.

Παραδοσιακός Κιρασοβίτικος χορός από μεγαλύτερα κορίτσια του χωριού μας

Ιωάννης Γ. Στρατσιάνης

Σελίδα φιλοξενίας

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι αναγνώστες του περιοδικού μας, με περισσή χαρά σας αναγγέλλουμε, ότι από το παρόν τεύχος μας και στο μέλλον θα φιλοξενούμε σειρά άρθρων των:

α) Κων/νου Β. Νούτση, διακεκριμένου γιατρού της δερματολογίας-αφροδισιολογίας, αναπλ. Δ/ντού του δερματολογικού τμήματος του Π.Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός» μετεκπαιδευτής στις U.S.A. και Καναδά.

Ο Κώστας Β. Νούτσης κατάγεται

από το Ασημοχώρι της Κόνιτσας και είναι εκλεγμένος Β' Αντιπρόεδρος στο Δ.Σ. της Ομοσπονδίας αδελφοτήτων επαρχίας Κόνιτσας στο οποίο συμμετέχει, ως γνωστόν, και ο γράφων. Οφείλουμε να τον ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για την ωραία αυτή πατριωτική πράξη του πλουτίζοντας την ύλη του περιοδικού μας με τις ιατρικές του γνώσεις. Πάντα θα υπάρχει, για όσους επιθυμούν και θέλουν να μας στείλουν εργασία τους, σελίδα φιλοξενίας. Το

πρώτο του άρθρο έχει τίτλο «Ο Ήλιος και το Δέρμα». Δεν έγινε δυνατό να δημοσιευθεί στο προηγούμενο τεύχος μας γιατί έφτασε στα χέρια μας μετά την εκτύπωσή του.

β) Της Ηλέκτρας Λουκοπούλου-Γαλάνη κόρης της Λέλας Γαλάνη, εκλεκτών μελών της Αδελφότητάς μας, ειδικευμένης Νοσηλεύτριας στον τομέα της Αιμοδοσίας του «Λαϊκού Νοσοκομείου» Αθηνών. Η κοπέλα αυτή έτυχε μετεκπαίδευσης στο εξωτερικό, είναι άριστη υπάλληλος, τιμά και τιμάται απο την Υπηρεσία της, αλλά τιμά και εμάς τους συγχωριανούς της Κιρασοβίτες που έχουμε τέτοια παιδιά αδαμάντινου χαρακτήρα. Η πρόθυμη και με χαρά εξυπηρέτηση των συγχωριανών μας που ζητούν τη βοήθεια της δεν έχει όρια, όλοι οι παράγοντες του νοσοκομείου προθυμοποιούνται να ικανοποιήσουν ότι η Ηλέκτρα ζητήσει. Μένει κανείς συγχωριανός ασυγκίνητος μπροστά σε τέτοιες πολύ ανθρώπινες συμπεριφορές;

Μια ευχή κάνουμε, είτε ο καλός Θεός μας να χαρίσει υγεία και προκοπή σ' αυτή την θαυμάσια και εξαίσια κοπέλα του χωριού μας και να την χαίρονται και οι γονείς της που αξίζουν και αυτοί συγχαρητήρια πολλά που μεγαλώνουν και ανατρέφουν τέτοια παιδιά. Το θέμα που διαπραγματεύεται έχει τίτλο «Η Αιμοδοσία» που είναι ίσως η ευγενέστερη μορφή εθελοντικής προσφοράς.

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΡΜΑ

Κων. Β. Νούτσης

Δερματολόγος-Αφροδισιολόγος
Αν. Διευθυντής-Δερματολογικό
Τμήμα

Π.Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός»

Απο την αρχαιότητα μέχρι και τις αρχές του 20^{ου} αιώνας οι άνθρωποι του πλούτου και της μόδας άνδρες και γυναίκες απέφευγαν την έκθεση στον ήλιο. Το λευκό δέρμα εθεωρείτο ιδεώδες, όμορφο, ελκυστικό, ενώ το μαυρισμένο απο τον ήλιο δέρμα αποτελούσε κοινωνικό στίγμα και

χαρακτήριζε μέλη της κοινωνίας, που ήταν υποχρεωμένα να κάνουν χειρονακτική εργασία. Το χλωμό χρώμα του δέρματος εθεωρείτο σύμβολο ευημερίας, χαρακτηριστικό ανθρώπων, που είχαν την οικονομική δυνατότητα να παραμένουν και να εργάζονται σε κλειστούς χώρους.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνας διάφορες εξελίξεις οδήγησαν σε πλήρη αντιστροφή της στάσεως του κοινού σχετικά με το επιθυμητό χρώμα δέρματος, και το μαυρισμα απο τον ήλιο έγινε σύμβολο ανέσεως, πλούτου ομορφιάς στις δυτικές χώρες.

Η βιομηχανική επανάσταση, η μαζική μετανάστευση πτωχών ανθρώπων σε αστικά κέντρα και η πολύωρη εργασία μέσα στα εργοστάσια, μακριά απο τον ήλιο, προετοίμασαν το έδαφος για την λατρεία της υπαίθρου.

Η κοινωνική αυτή τάση μαζί με την ανακάλυψη της ευεργετικής επιδράσεως του ήλιου μερικές δερματοπάθειες, όπως η φυματίωση του δέρματος και στην ραχίτιδα, άνοιξαν τον δρόμο για τις ακρογιαλίες.

Ο ερευνητής Niels Finsen για την ανακάλυψη της ευεργετικής επιδράσεως του ήλιου σε μερικές δερματοπάθειες έλαβε το βραβείο Nobel.

Κρίσιμο ρόλο στο νέο αυτό κύμα έπαιξε η Coco Chanel. Ηθουλική αυτή Γαλλίδα σχεδιάστρια μόδας εμφανίσθηκε την δεκαετία του 1920 και δημιούργησε επανάσταση στο γυναικείο ένδυμα, δίνοντας ένα περισσότερο ελεύθερο και άνετο στυλ, γνωστό ως «Chanel Look».

Ως αναμφισβήτητη βασίλισσα, της μόδας στο Παρίσι, οτιδήποτε έκανε, καθιερώνονταν ως μέτρο. Έτσι όταν εκείνη επέστρεψε απο τις διακοπές στο Palm Beach μαυρισμένη απο τον ήλιο, ξαφνικά το σοκολατένιο, μπρούτζινο χρώμα bronzed look απο απεχθές, αποκρουστικό καθιερώθηκε ως χρώμα κομψότητας (chic).

Μεγαλύτερες διακοπές, περισσότερο ελεύθερος χρόνος, βελτιώσεις στις μεταφορές, εύκολα αεροπορικά ταξίδια, μεγαλύτερο ενδιαφέρον για δραστηριότητες στο υπαίθρο, κτίσιμο σπιτιών στα προάστια με γρασίδι,

κήπους, κολυμβητικές δεξαμενές συνέβαλαν ώστε το σοκολατένιο - χρυσαφί χρώμα να αποκτήσει κοινωνικό γόητρο, ένδειξη ευημερίας, ομορφιάς, υγείας.

Η γοητεία του σοκολατένιου χρώματος

ξεθώριασε τις δύο τελευταίες δεκαετίες, με την αυξόμενη επίγνωση της βλαπτικής, καταστροφικής, καρκινογόνου επιδράσεως του ηλιακού φωτός. Οι άνθρωποι τελικά κατανόησαν ότι δεν υπάρχει υγιεινή ηλιοθεραπεία ή υγιεινό μαύρισμα healthy tan. Η μόδα «καίγομαι από τον ήλιο και ξεφλουδίζω» «burn and peel» πέρασε. Η καινούργια μόδα διατυπώνεται ως εξής: «ψήνομαι στον ήλιο τώρα, αλλά πληρώνω αργότερα» «fry now-pay later».

ΤΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Χωρίς τις θερμαντικές ακτίνες του ήλιου δεν θα υπήρχε ζωή στη γη. Ηλιακάδα μας κάνει να αισθανόμαστε όμορφα, δίνοντας την αίσθηση της ζεστασιάς και της ευεξίας. Οι άνθρωποι είναι πιο χαρούμενοι και πιο κεφάτοι στις ηλιόλουστες ημέρες. Αλλά ο ήλιος είναι φίλος και εχθρός για τον άνθρωπο. Οι υπεριώδεις ακτίνες του ήλιου έχουν καταστροφική επίδραση στο δέρμα και είναι υπεύθυνες για την πρόκληση του 90 % των καρκίνων του δέρματος, που σήμερα έχουν προσλάβει επιδημικό χαρακτήρα. Επί πλέον ο ήλιος γερνάει το δέρμα πριν την ώρα του. Οι ακτίνες του ήλιου έχουν επίσης βλαπτική επίδραση στα μάτια προκαλώντας καταρράκτη. Η προκαλούμενη από τον ήλιο καταστροφική δράση στο δέρμα αθροίζεται συσσωρεύεται με την πάροδο των ετών και δεν είναι αναστρέψιμη.

Μύθοι και πραγματικότητα σχετικά με την έκθεση στον ήλιο

ΜΥΘΟΣ: Τα παιδιά χρειάζονται ισχυρή δόση φυσικού ηλιακού φωτός για τη διατήρηση της υγείας

τους.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Πράγματι το ηλιακό φως είναι απαραίτητο για την μετατροπή της προβιταμίνης D σε βιταμίνη D. Αρκεί όμως η έκθεση στον ήλιο για 5-10 λεπτά μερικές φορές την εβδομάδα. Επί πλέον η βιταμίνη D υπάρχει σε τροφές, όπως τα γαλακτοκομικά.

ΜΥΘΟΣ: Ο ήλιος για να προκαλέσει καρκίνο του δέρματος, πρέπει να κάνει ηλιακό έγκαυμα.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Άνθρωποι που παθαίνουν ηλιακά εγκαύματα, πιο συχνά εμφανίζουν καρκίνο του δέρματος, αλλά ο ήλιος και χωρίς να προκαλέσει εγκαύματα καταστρέφει το δέρμα και προκαλεί καρκίνο.

ΜΥΘΟΣ: Ο καρκίνος του δέρματος αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εξεργασίας γηράσκου την οποία δεν μπορούμε να σταματήσουμε.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Όσο γερνάει ο άνθρωπος έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανίσει καρκίνο του δέρματος. Αλλά όσο μεγαλύτερη η έκθεση στον ήλιο στην παιδική ηλικία, τόσο πιο συχνή η εμφάνιση καρκίνου σε μεγαλύτερη ηλικία. Καρκίνος του δέρματος εμφανίζεται ακόμη και σε άτομα 20 και 30 ετών και πολύ σπάνια στην εφηβική και παιδική ηλικία.

ΜΥΘΟΣ: Ένα παιδί μαυρισμένο από τον ήλιο είναι ένα γερό παιδί.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Το μαύρισμα στον ήλιο αποτελεί ένδειξη βλάβης του δέρματος. Τα μελανοκύτταρα στην προσπάθεια να προστατεύσουν το δέρμα από περαιτέρω βλάβη παράγουν περισσότερη μελανίνη προσδίδοντας το σοκολατένιο χρώμα στο δέρμα. Παρ' όλα αυτά όταν εμφανισθεί το μαύρισμα έχει ήδη γίνει μόνιμη βλάβη στο δέρμα, που αργότερα εκδηλώνεται με πανάδες, ρυτίδες, χαλαρότητα, πλαδαρότητα και καρκίνο δέρματος.

ΜΥΘΟΣ: Η βλάβη του δέρματος από τον ήλιο είναι παροδική. Το δέρμα γρήγορα αποκαθίσταται.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Το δέρμα μπορεί να επιδιορθώσει μερικές επιφανειακές βλάβες. Γι' αυτό το ηλια-

κό έγκαυμα διαρκεί μόνο μερικές ημέρες και το σοκολατένιο χρώμα ξεθωριάζει. Οι υποκείμενες όμως βλάβες παραμένουν και αθροίζονται συσσωρεύονται με κάθε επόμενη έκθεση στον ήλιο, με την πάροδο των ετών. Τα αποτελέσματα μπορεί να μην είναι εμφανή για 20-30 χρόνια.

Το γηράσκον δέρμα **(Το δέρμα που γερνάει)**

Τα βρέφη, με εξαίρεση την παρουσία μερικών συγγενών σπίλων και αιμαγγειωμάτων, έχουν καθαρό, αψεγάδιαστο δέρμα. Στα πρώτα χρόνια της ζωής, ιδιαίτερα στα εκτεθειμένα στον ήλιο μέρη του σώματος εμφανίζονται επίκτητοι σπίλοι ή φακίδες. Επιστημονικές μελέτες έδειξαν ότι όσο περισσότεροι σπίλοι (ελιές) και εφηλίδες (φακίδες) εμφανίζονται στο δέρμα στα δέκα πρώτα χρόνια της ζωής, τόσο συχνότερη η εμφάνιση μελανώματος, που αποτελεί τον περισσότερο απειλητικό για τη ζωή καρκίνο του δέρματος.

Στην ηλικία των 21 ετών τα περισσότερα άτομα παρουσιάζουν σημάδια βλαβών του δέρματος από τον ήλιο. Στην ηλικία των 40 ετών όλα τα άτομα εμφανίζουν μερικές ρυτίδες, κηλίδες, πανάδες, καθώς και σκληρό και ξηρό δέρμα. Εκατομμύρια άνθρωποι κάθε χρόνο εμφανίζουν προκαρκίνους όγκους και καρκίνους του δέρματος ως αποτέλεσμα της καταστροφικής επιδράσεως του ήλιου.

Ποιά άτομα εμφανίζουν **καρκίνο δέρματος**

Αν και οποιοδήποτε άτομο μπορεί να εμφανίσει καρκίνο του δέρματος μερικά άτομα είναι περισσότερο ευάλωτα, όπως:

α) Άτομα με ξανθό δέρμα και εφηλίδες (φακίδες)

β) Με ξανθά, κόκκινα, ανοιχτόχρωμα μαλλιά.

γ) Άτομα με ανοιχτόχρωμα μάτια (μπλέ, πράσινα ή γκρίζωπα)

δ) Άτομα που μαυρίζουν ελάχιστα ή καθόλου και παθαίνουν ηλιακό

έγκαυμα

ε) Άτομα με οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του δέρματος

ζ) Άτομα που διαμένουν σε θερμά, ηλιόλουστα μέρη.

η) Άτομα που υφίστανται μακροχρόνια έκθεση στον ήλιο καθώς και άτομα με έντονη έκθεση στον ήλιο για μικρά χρονικά διαστήματα.

θ) Άτομα με πολυάριθμους σπίλους (ελιές)

ι) Άτομα με ασυνήθεις, άτυπους, δυσπλαστικούς σπίλους.

Μεγαλύτερη τάση να **εμφανίζουν μελάνωμα**

Έχουν τα άτομα, που υπέστησαν ηλιακά εγκαύματα στην παιδική ή εφηβική ηλικία. Ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι η έντονη έκθεση στο ηλιακό φως τις πρώτες ζεστές ημέρες του καλοκαιριού καθώς και στις διακοπές σε θερμό κλίμα.

ΜΙΚΡΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΠΙΛΟΙ, που υπάρχουν κατά την γέννηση (συγγενείς σπίλοι) εμφανίζουν ελαφρά αυξημένο κίνδυνο να μεταπέσουν σε μελάνωμα.

Άτυποι ή δυσπλαστικοί σπίλοι παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο μεταπτώσεως σε μελάνωμα, ιδιαίτερα σε άτομα με οικογενειακό ιστορικό μελανωμάτων. Τέτοιοι άτυποι σπίλοι εμφανίζονται συνήθως μετά την εφηβεία. Συμβουλευτείτε τον δερματολόγο, εάν υπάρχουν σπίλοι από την γέννηση του παιδιού (συγγενείς σπίλοι) ή εάν εμφανισθούν παράξενοι, άτυποι, δυσπλαστικοί σπίλοι αργότερα.

Λογική προστασία **απο τον ήλιο**

Μακριά από τον ήλιο, τα βρέφη ηλικίας μικρότερης των έξι (6) μηνών και ελάχιστη έκθεση στον ήλιο τα βρέφη ηλικίας μεγαλύτερης των έξι (6) μηνών. Το δέρμα των βρεφών δεν είναι ακόμη επαρκώς προστατευμένο από τη μελανίνη και παρουσιάζει μεγαλύτερη ευαισθησία στον ήλιο. Το ηλιακό έγκαυμα στην βρεφική ηλικία αποτελεί σοβαρό

ατύχημα.

2. Ο ΗΛΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΔΥΝΑΤΟΣ ΜΕΤΑΞΥ 10¹⁵ π.μ. και 4¹⁵ μ.μ. Προγραμματίστε το κολύμπι, επισκέψεις στα πάρκα και άλλες δραστηριότητες στο ύπαιθρο νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα.

3. ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ με μακρουμάνικα πουκάμισα και μακρούα παντελόνια και στη εξοχή με πλατύγυρα καπέλα και γυαλιά ηλίου. Το καροτσάκι του μωρού πρέπει να έχει σκιάστρο. Τα παιδιά να παραμένουν στη σκιά ή κάτω απο ομπρέλλα.

5. ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ. Πολλές επιφάνειες, όπως η άμμο, το νερό, το τσιμέντο, το χιόνι αντανακλούν τις βλαπτικές ακτίνες του ήλιου. Η παραμονή σε σκιερό μέρος ή κάτω απο ομπρέλλα δεν προσφέρει πλήρη προστασία. Χρειάζεται προσοχή και κατά τις ημέρες με συννεφιά ή ομίχλη, γιατί και κατά τις ημέρες αυτές φθάνει στη γη το 80% των ηλιακών ακτινών. Μερικές βλαπτικές ακτίνες του ήλιου περνούν το γυαλί των παραθύρων και είναι χρήσιμη η τοποθέτηση στα παράθυρα του αυτοκινήτου προστατευτικού φίλμ για τις υπεριώδεις ακτίνες.

6. ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΤΑΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΥΨΟΜΕΤΡΟ Ή ΣΕ ΤΡΟΠΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ.

Για κάθε 300 μέτρα που ανεβαίνουμε απο το επίπεδο της θάλασσης η ηλιακή ακτινοβολία αυξάνεται κατά 4-5%. Και όσο πιο κοντά βρίσκεται κάποιος στον Ισημερινό, τόσο δυνατότερες είναι οι ακτίνες του ήλιου.

7. ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΤΙΣ ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΑΥΡΙΣΜΑΤΟΣ

Σε ινστιτούτα αισθητικής, θαλάμους, κλίνες, λαμπτήρες τεχνητής ηλιοθεραπείας. Η ακτινοβολία απο τις τεχνικές αυτές πηγές φωτός μπορεί να είναι επικίνδυνη και ο ισχυρισμός ότι «η τεχνική αυτή ακτινοβολία είναι ασφαλέστερη απο τον ήλιο» είναι εσφαλμένος.

8. ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΤΑΝ

ΠΕΡΝΟΥΜΕ ΦΑΡΜΑΚΑ.

Μερικά φάρμακα συνταγογραφόμενα ή μη συνταγογραφόμενα, είναι δυνατόν να προκαλέσουν φωτοευαισθησία, μια ακραία υπερβολική αντίδραση στο ηλιακό φώς με κνησμό, ερύθημα, οίδημα. Συμβουλευτείτε το γιατρό ή το φαρμακοποιό, εάν τα φάρμακα που παίρνετε προκαλούν φωτοευαισθησία.

9. ΝΑ ΕΞΕΤΑΖΟΥΜΕ ΤΟ ΔΕΡΜΑ ΜΑΣ ΤΑΚΤΙΚΑ.

Να παρακολουθούμε, εάν εμφανίζονται καινούργιες ελιές (σπίλοι), κνησμώδεις κηλίδες, ελκώσεις που δεν επουλώνονται, αλλαγές σε προϋπάρχοντες σπίλους.

10. ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ.

Όταν εμείς εφαρμόζουμε αυτά τα απλά μέτρα προστασίας απο τον ήλιο είναι πολύ πιθανό οτι και τα παιδιά μας θα τα υιοθετήσουν.

ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΖΩΗ

Ο καλύτερος χρόνος για την πρόληψη του καρκίνου του δέρματος είναι η παιδική ηλικία. Τα παιδιά θα πρέπει να διδάσκονται για την προστασία απο τον ήλιο, όπως διδάσκονται να περνούν με πράσινο στις διασταυρώσεις των δρόμων και να φορούν κράνος στο ποδήλατο ή την μοτοσυκλέτα. Αποτελεσματικό πρόγραμμα προστασίας απο τον ήλιο θα πρέπει να εφαρμόζεται κάθε μέρα και όχι μόνο κατά τις εξόδους στη ύπαιθρο.

Η καταστροφική δράση του ήλιου εξαρτάται απο την έκθεση στον ήλιο και τον βαθμό προστασίας. Τα παιδιά θα πρέπει να μαθαίνουν να προστατεύονται απο τον ήλιο, οποτεδήποτε εκτίθενται, παίζοντας στο ύπαιθρο, πηγαίνοντας βόλτα, περιμένοντας το σχολικό λεωφορείο ή κάνοντας οτιδήποτε στο ύπαιθρο.

ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Την φροντίδα των παιδιών ανα-

λαμβάνουν παλπούδες, γιαγιάδες, θείες, θείοι, μεγαλύτερα αδέρφια, που πρέπει να φροντίζουν επιπλέον και για την προστασία των παιδιών από τον ήλιο. Ο προπονητής ανησυχεί περισσότερο μήπως ο αθλητής πάθει κάποια κάκωση και όχι για την μακρόχρονη έκθεση στον ήλιο, η οποία θα προκαλέσει αργότερα καρκίνο του δέρματος. Το πλήρες πρόγραμμα υγείας για τα παιδιά και τους ενήλικες θα πρέπει να περιλαμβάνει και την προστασία από τον ήλιο.

ΔΙΑΛΕΓΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΑΝΤΙΗΛΙΑΚΟ (Synscreen)

Τα αντιηλιακά απορροφούν ή αντανακλούν τις ακτίνες του ήλιου. Τα αντιηλιακά κυκλοφορούν σε διάφορες μορφές όπως: κρέμες, λοσιόν, spray, gel. Διαλέγουμε κάποιο αντιηλιακό με συντελεστή προστασίας (Sun Protection Factor-SPF) 15 ή υψηλότερο, το οποίο μπλοκάρει και τις δύο μορφές υπεριώδους ακτινοβολίας, που προκαλούν την μεγαλύτερη βλάβη, υπεριώδεις β (ultraviolet B-UVB) και υπεριώδεις Α (ultraviolet A-UVA). Τα αντιηλιακά που παρέχουν αυτή τη διπλή προστασία ονομάζονται αντιηλιακά ευρέος φάσματος "broad Spectrum". Η αίσθηση, που αφήνει το αντιηλιακό στο δέρμα και κατά πόσο το άρωμα είναι ευχάριστο και το χρώμα ελκυστικό είναι ιδιότητες που κρίνονται από τον καθένα μας.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟ ΑΝΤΙΗΛΙΑΚΟ

1. Δοκιμάζουμε το αντιηλιακό πρώτα σε μια μικρή περιοχή στην έσω απιφάνεια του αντιβραχίου για να δούμε αν προκαλεί κάποια αντίδραση τις πρώτες 24 ώρες. Τα αντιηλιακά διαφέρουν στον τύπο των διαφόρων συστατικών τους και στην πυκνότητα των συστατικών αυτών. 2. Για τα μικρά παιδιά διαλέγουμε αντιηλιακά χωρίς οινόπνευμα, για να μην ερεθίζει το λεπτό και ευαίσθητο δέρμα τους. Εάν το

αντιηλιακό είναι γαλατώδες ή έχει κάποιο χρώμα είναι πιο εύκολο να ξέρουμε ποιές περιοχές επαλείψαμε. 3. Επαλείφουμε με άφθονη ποσότητα αντιηλιακού σε όλα τα εκτεθειμένα μέρη του σώματος (εκτός από τα μάτια). Επαλείψεις μικρής ποσότητας αντιηλιακού δεν προσφέρουν επαρκή προστασία. Επαλείφουμε το αντιηλιακό και σε περιοχές που καλύπτονται από τα ρούχα. Οι ακτίνες του ήλιου διεισδύουν και μέσα από το ύφασμα, ιδιαίτερα αν τα ρούχα είναι βρεγμένα. 4. Επαλείφουμε το αντιηλιακό με προσοχή γύρω από τα μάτια αποφεύγοντας τα βλέφαρα. Τα παιδιά έχουν τη συνήθεια να τρίβουν τα μάτια τους και μερικά αντιηλιακά μπορεί να ερεθίζουν. Εάν εμφανισθούν ερεθισμός ή κοκκινίλα στα μάτια, τα ξεπλένουμε με άφθονο νερό. 5. Να χρησιμοποιούμε αντιηλιακό στη μύτη, τα χείλη και τα αυτιά, περιοχές ευαίσθητες στον ήλιο. 6. Επαλείφουμε το αντιηλιακό 20'-30' λεπτά πριν βγούμε έξω, ώστε το αντιηλιακό να απορροφηθεί. Επαναλαμβάνουμε την επάλειψη με το αντιηλιακό κάθε 2'-3' ώρες. 7. Να χρησιμοποιούμε αδιάβροχο αντιηλιακό (Water resistant, Water proof) για να μην απομακρύνεται εύκολα με το νερό στο κολύμπι ή με τον ιδρώτα. Σκουπίζουμε καλά βρεγμένο σώμα πριν την επάλειψη με το αντιηλιακό.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

1. Είναι ο πιο συχνός από όλους τους καρκίνους

2. Κάθε χρόνο στις Η.Π.Α. διαγιγνώσκονται περισσότερα από ένα εκατομμύριο περιστατικά με καρκίνο του δέρματος.

3. Τα παιδιά περνούν πολύ περισσότερο χρόνο στο υπαίθρο και εκτίθενται τρεις φορές περισσότερα από τους ενήλικες στην υπερίσθη ακτινοβολία κατά την διάρκεια του έτους. Μέχρι την ηλικία των 18 οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν λάβει το 50%-80% από τη συνολική ποσότητα ηλιακής ακτινοβολίας, που παίρνουν σε όλη τους τη ζωή.

4. Οι περισσότεροι καρκίνοι του

δέρματος είναι βασικοκύτταρικά και ακανθοκυτταρικά καρκινώματα.

5. Το μελάνωμα αποτελεί την σοβαρότερη και πιο επικίνδυνη μορφή καρκίνου του δέρματος. Η συχνότητα του μελανώματος τα τελευταία χρόνια αυξάνεται ταχύτερα από κάθε άλλο καρκίνο.

6. Ο καρκίνος του δέρματος είναι σχεδόν πάντοτε ιάσιμος, εάν δια-

γνωσθεί και θεραπευτεί εγκαίρως. Ακόμη και το μελάνωμα που είναι απειλητικό για τη ζωή μας είναι ιάσιμο, εάν διαγνωσθεί και θεραπευτεί εγκαίρως.

7. Ο ήλιος αποτελεί την αιτία τουλάχιστον του 90% των καρκίνων του δέρματος

8. Ο καρκίνος του δέρματος προλαμβάνεται.

“ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ”

Η Αιμοδοσία είναι ίσως η ευγενέστερη μορφή εθελοντικής προσφοράς, καθώς είναι μια πράξη που πηγάζει από μια απόφαση μεγάλης ηθικής αξίας. Εθελοντική Αιμοδοσία (αίμα+δίδω) σημαίνει την μη αμειβόμενη προσφορά του πολυτιμότερου δώρου της ζωής, του αίματος, σε εκείνους που το χρειάζονται και αποτελεί πράξη κοινωνικής αλληλεγγύης, φιλαλληλίας και αλtruισμού.

Η μετάγγιση αίματος, ενώ αποτελεί διαδεδομένη πρακτική και ακίνδυνη στην ουσία ιατρική πράξη, δεν παύει να δυσκολεύει ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπων και να στερεί τη μεν κοινωνία από το πολύτιμο αίμα τους, τους δε ίδιους από μια μοναδική

ευκαιρία διαπροσωπικής κοινωνίας και πνευματικής προσφοράς.

Οι ανάγκες της χώρας μας σε αίμα είναι μεγάλες. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, κάθε χρόνο χρειαζόμαστε 600.000 μονάδες αίματος, από τις οποίες μόνο το 40% καλύπτεται από τους εθελοντές αιμοδότες, το 50% από το συγγενικό περιβάλλον και το 5% από τις ένοπλες δυνάμεις. Ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες παρατηρείται μεγάλη έλλειψη αίματος, λόγω των διακοπών των αιμοδοτών, οπότε και δημιουργείται σοβαρό πρόβλημα για την αντιμετώπιση των ασθενών που χρήζουν αίμα και κυρίως των πολυμεταγγιζόμενων. Ενδεικτικά αναφέρω:

1. Σε κάθε 10 νοσοκομειακούς αρρώστους οι δύο χρειάζονται μετάγγιση αίματος.

2. Για να σωθεί ένας βαριά τραυματισμένος χρειάζεται 10 μέχρι 40 μονάδες αίματος.

3. Για κάθε πάσχοντα από Μεσογειακή Αναιμία χρειάζονται τουλάχιστον 30 μονάδες αίματος το χρόνο. Για χειρουργεία καρδιάς, ρήξη μήτρας, βαριά γαστροραγγεία κ.λ.π. η ανάγκη για κάθε άρρωστο υπερβαίνει τις 10 μονάδες.

4. Για κάθε άρρωστο με λευχαιμία υπολογίζονται πάνω από 50 μονάδες αίματος ή αιμοπεταλίων.

Ως Ειδικευμένη Νοσηλεύτρια στο τομέα Αιμοδοσίας θα ήθελα να παραθέσω ορισμένες πληροφορίες για την πρακτική της Αιμοδοσίας και ασφάλεια της διαδικασίας ώστε να γίνει κατανοητό ότι δεν υπάρχει λόγος να αφήνουμε κάτι τόσο σημαντικό για αύριο ενώ μπορούμε να το κάνουμε σήμερα...οι άνθρωποι που χρειάζονται αίμα δεν μπορούν να περιμένουν...

ΜΠΟΡΕΙ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΑΣ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ;

1. Κάθε υγιής άνδρας ή γυναίκα 18-60 ετών μπορεί να δίνει άφοβα αίμα 3-4 φορές το χρόνο.

2. Δεν πρέπει να διενεργείται Αιμοδοσία πριν περάσουν 3 μήνες από την προηγούμενη αιμοδοσία.

3. Διάφορα νοσήματα ή παθολογικές καταστάσεις απαγορεύουν οριστικά ή πρόσκαιρα την Αιμοδοσία. Τα νοσήματα αυτά είναι:

- α) Ηπατίτιδα
- β) Ελονοσία
- γ) Χρόνια νοσήματα (καρδιακό νόσημα, διαβήτης, υπέρταση, χρόνια νεφροπάθεια)
- δ) Σοβαρές αλλεργικές καταστάσεις
- ε) Πρόσφατη εξαγωγή δοντιού/χειρουργική επέμβαση.

ΕΦΤΑΣΑ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ;

Ο γιατρός της αιμοδοσίας παίρνει ένα σύντομο ιστορικό και συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο πάντα με τη δική σου συνεργασία! Με μια σύντομη κλινική εξέταση εκτιμά τη γενική κατάσταση της υγείας σου και κυρίως του καρδιαγγειακού συστήματος (έλεγχος σφύξεων και αρτηριακής πίεσης). Τέλος, προσδιορίζεται ο αιματοκρίτης και η αιμοσφαιρίνη σου και αν όλα είναι εντάξει ακολουθεί η διαδικασία της λήψης αίματος, η οποία διαρκεί περίπου 10 λεπτά. Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη και εξασφαλίζει την υγεία τόσο του δότη όσο και του δέκτη. Η βελόνα που χρησιμοποιείται για τη συλλογή του αίματος είναι μιας χρή-

σης και αποστειρωμένη.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΑΙΜΑ ΠΟΥ ΔΙΝΩ;

Η ποσότητα του αίματος που προσφέρεται κάθε φορά είναι περίπου 450 ml. Η αναπλήρωση του χαμένου όγκου γίνεται σε 10 λεπτά, ενώ ο όγκος του πλάσματος αποκαθίσταται σε 12 ώρες και τα ερυθρά αιμοσφαίρια σε 30 μέρες περίπου. Εξάλλου η αιμοδοσία είναι ωφέλιμη για τον οργανισμό σου αφού κινητοποιείται ο μυελός των οστών για την παραγωγή νέων κυττάρων αίματος.

ΚΑΘΕ ΠΟΤΕ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΔΙΝΩ ΑΙΜΑ;

Οι άνδρες μπορούν να δίνουν αίμα 3-4 φορές το χρόνο, ενώ οι γυναίκες 2-3 φορές το χρόνο.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

1. Αποφυγή καπνίσματος και οδήγησης τουλάχιστον για μια ώρα.
2. Λήψη πολλών υγρών για αναπλήρωση του χαμένου όγκου.
3. Αποφυγή έντονων δραστηριοτήτων.

Δίνοντας αίμα ως εθελοντής αιμοδότης προσφέρεις ανεκτίμητη βοήθεια στο συνάνθρωπό σου και δικαιούσαι αίμα σε περίπτωση οικογενειακής ανάγκης (για συγγενείς πρώτου βαθμού).

Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι το αίμα ούτε παράγεται, ούτε αγοράζεται, ούτε πωλείται. ΜΟΝΟ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ. Η εθελοντική αιμοδοσία πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους τους Έλληνες ως πράξη αλtruισμού και απόδειξη πολιτισμού. Η ύπαρξη της Τράπεζας αίματος της Αδελφότητας Κερασόβου στο Κέντρο Αιμοδοσίας Λαϊκού Νοσοκομείου δηλώνει την ευαισθησία των Κερασοβιτών στο ευαίσθητο πρόβλημα της έλλειψης αίματος αλλά είναι απαραίτητη η επεναδραστηριοποίηση της Τράπεζας. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει παρα-

τηρηθεί μια μείωση των μελών του Συλλόγου που αιμοδοτούν, γεγονός που τονίζει την ανάγκη προσπάθειας για ανάπτυξη της εθελοντικής προσφοράς αίματος. Το Κέντρο Αιμοδοσίας στο Π.Γ.Ν. Λαϊκό είναι ανοιχτό για οποιαδήποτε ερώτηση και ενημέρωση και έτοιμο για τη διοργάνωση αιμοληψίας είτε στο χώρο της αδελφότητας (αν ο αριθμός αιμοληψιών ανέρχεται στις 15) ή εναλλακτικά στο Κέντρο Αιμοδοσίας (κατόπιν συνεννοήσεως για την ταχύτερη εξυπηρέτησή σας). Θα ήταν χαρά μου οποιαδήποτε βοήθεια θα μπορούσα

να προσφέρω για την επαναδραστηριοποίηση της Τράπεζας αίματος της αδελφότητας Κεράσοβο.

Γίνε εθελοντής Αιμοδότης

Λουκοπούλου Ηλέκτρα.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

Ιστορικές ημερομηνίες του Βορειοηπειρωτικού αγώνα-συνθήκης
(συνέχεια απο προηγούμενο)

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Το πρωτόκολλο της Κέρκυρας αποτελεί το ΜΟΝΑΔΙΚΟ επίσημο τεκμήριο που αποδέχτηκαν, τόσο η επίσημη Αλβανική πολιτική, όσο και οι Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής εκείνης. Με αυτό αναγνωρίζονταν και επίσημα η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ της Βορείου Ηπείρου, συγκεκριμένα των δύο περιοχών Αργυροκάστρου και Κορυτσάς. Ακόμη προέβλεπε: την ανάθεση της οργάνωσης της Δικαιοσύνης, των οικονομικών και της Διοίκησης στη Διεθνή Επιτροπή Ελέγχου, η οποία μαζί με την Αλβανική κυβέρνηση θα διορίζει και θα έπαυε τους διοικητές και τους ανωτέρους υπαλλήλους, λαμβάνοντας πάντα υπόψη αντοπροσωπευτικά την αριθμητική αναλογία του θρησκευόμενου και πολλές άλλες λεπτομέρειες για τις δύο αυτές περιοχές, π.χ. χωρισματικής διοικητικής διαίρεσης, θρησκευτικές κοινότητες, πατριαρχικά προνόμια, ελεύθερη εκπαίδευση, Ελληνική γλώσσα, περιουσίες, αμνηστεία σε όλους, παροχή βοήθειας σε όλους κ.τ.λ. Για την

περιοχή της Χιμάρας προβλεφτηκε ιδιότυπο καθεστώς. Όλα αυτά βέβαια με τις εγγυήσεις των Μεγάλων Δυνάμεων.

Η εφαρμογή όμως του πρωτοκόλλου της Κέρκυρας συναντούσε ανυπέροβλητα εμπόδια, τόσο απο τη χαώδη κατάσταση στην Αλβανία, αλλά και απο την έλλειψη θέλησης απο μέρους των Μεγάλων Δυνάμεων για να επιβληθούν τα προβλεπόμενα. Βλέποντας αυτά οι επαναστάτες Βορειοηπειρώτες με επιθέσεις τους και μετά απο σκληρές μάχεςστις 24 Ιουνίουμπήκε πρώτα στη Κορυτσά ο παλαιμαχος Μακεδονομάχος Παύλος Γύπαρης που είχε έλθη απο την Κρήτη, Σφακιά, στα τέλη του Απριλίου με 100 εκλεκτούς άντρες.

Μετά απο μεγαλειώδεις νίκες των αυτονομιστών, κατελήφθη και το Βεράτι στις 16/9/1914 αλλά οι Γ. Ζωγράφος, πρόεδρος της αυτόνομης Β. Ηπείρου και Δ. Δούλης, υπουργός στρατιωτικών υπογράμμιζαν προς τον καπετάν Ταϋγετο (Μαντούβα-

λος) «Εγκαταλείψατε Βεράτιον, ύψιστα εθνικά συμφέροντα καταστρέφονται». Έτσι κάτω από μαύρα σύννεφα που εμφανίζονταν στον ορίζοντα ενόψει του πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ο Βορειοηπειρωτικός αγώνας προσέγγιζε προς το τέλος του. Ενώ οι ένοπλες Αλβανικές ομάδες διοχετεύονται συνεχώς, υποκινούμενες-βοηθούμενες από τις Μεγάλες Δυνάμεις-πρός τον Βορειοηπειρωτικό χώρο, υποδαυλίζοντας τη γενική αναταραχή.

Η Ιταλία στις 31 Οκτωβρίου του 1914 εισέρχεται στη συμμαχία της Αντάντ

και τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους καταλαμβάνει και τον λιμένα του Αυλώνα, αφού προηγουμένα είχε καταβάλει και τη νήσο Σάσων.

Η Entente (Αντάντ) για να καλοπιάσει και την Ελλάδα προκειμένου να εισέλθει και αυτή στη συμμαχία της, δίνει άδεια στην Ελλάδα για εισδοχή του Ελληνικού στρατού στην Βόρειο Ήπειρο. Στα μέσα του Οκτωβρίου του 1914, ο Ελληνικός στρατός με τους στρατηγούς Ιωάννη Παπούλια και τον συνταγματάρχη Κοντούλη, προέλασε στην Προμετή, στο Αργυρόκαστρο και στην Κορυτσά. Η εμφάνιση και πάλι του ένδοξου Ελληνικού στρατού στη Βόρειο Ήπειρο, προκάλεσε, όπως ήταν αναμενόμενο, ξέφρενο ενθουσιασμό των κατοίκων τους. Στην Κορυτσά γίνεται επίσημη δόξολογία χοροστατώντος του Μητροπολίτου Γερμανού, ο οποίος με την ευκαιρία αυτή, εξεφώνισε λόγον θαυμάσιον, είπων:

«Ευσεβές ακροατήριον, μετά τον σάλον επέρχεται ησυχία, μετά την τρικυμίαν ακολουθεί γαλήνη...κατόπιν φοβερής τρικυμίας ην διήλθομεν ιδού χάριτι θεία εισερχόμεθα εις λειμένα σωτήριοι...»

Τότε παραιτήθηκε και η Αυτονομιακή Κυβέρνηση του Γεωργίου Χρ. Ζωγράφου, ολοκληρώνοντας έτσι την παράδοση της Βορείου Ηπείρου στον Ελληνικό στρατό και αφού πρώτα απηύφθηνε σχετική προκήρυξη προς τον Ηπειρωτικό λαό. (24/10/1914).

Από τον Νοέμβριο μήνα του 1914, οι Μεγάλες Δυνάμεις της Αντάντ,

που είχαν συγκατατεθεί για την ανακατάλυση της Βορείου Ηπείρου, άρχισαν να βολιδοσκοπούν την Ελληνική πλευρά για τις πραγματικές της διαθέσεις σχετικά με την επικείμενη συμμετοχή της στον πόλεμο και στο πλευρό της εφόσον για αντάλλαγμα θα αναγνωρίζονταν και επίσημα η Ελληνική κυριαρχία στη Βόρεια Ήπειρο. Οι συνομιλίες αυτές δυστυχώς δεν απέδωσαν. Το ζήτημα της Βορείου Ηπείρου πήρε και πάλι νέα τροπή, βλέπουμε τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων, όταν υπεγράφη μυστική συνθήκη στο Λονδίνο, (26/4/1915) μεταξύ Γαλλίας, Αγγλίας, Ρωσίας και Ιταλίας που διαμοίραζαν την Αλβανία και Βόρειο Ήπειρο, αρκεί η Ιταλία να συμμετάσχει στον πόλεμο κατά της Αυστροουγγαρίας. Η Αντάντ αναγνωρίζοντας στην Ελλάδα την εδαφική κυριαρχία της στη Βόρειο Ήπειρο, επέστρεψε την εκλογή και τη συμμετοχή εκπροσώπων των Βορειοηπειρωτών στην Ελληνική βουλή οι οποίοι εκλέχθηκαν για πρώτη φορά το Μάιο του 1915, πλην δεν έγιναν δεκτοί, γιατί έτσι το θέλησε «η άψυχη» στάση της Ελληνικής κυβερνήσεως απέναντι στις Μεγάλες Δυνάμεις. Παρ' όλα αυτά συμμετείχαν το Δεκέμβριο του 1915. Το μάτιο του 1916 η Ελληνική κυβέρνηση, με βασιλικό διάταγμα, κύρηξε και επίσημα την ένωση της Βορείου Ηπείρου με το Ελληνικό βασίλειο, γεγονός που προκάλεσε τις Ιταλικές διαμαρτυρίες αλλά και την παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και οι αντιπρόσωποι της Βορείου Ηπείρου εμποδίστηκαν να συμμετάσχουν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Η Ιταλία την περίοδο αυτή, με αφορμή τον εθνικό μας ΔΙΧΑΣΜΟ που σπάραξε την Ελλάδα μας, και βέβαια με την ευχή των Ευρωπαϊκών δυνάμεων, κατέλαβε τον Αύγουστο του 1916, τη Χιμάρα και το Τεπελένι και τέλος του ίδιου χρόνου την κατοχή ολόκληρης της Βορείου Ηπείρου αφού αποχώρησε ο Ελληνικός στρατός. Στις δε 7 Ιουνίου του 1917 και τα Γιάννενα, ενώ ήδη στις 3 Ιουνίου οι Ιταλοί εισβολείς κύρηξαν πανηγυρικάτην ενοποίηση και την

ανεξαρτησία της Αλβανίας κάτω από την Ιταλική προστασία.

Η διαίρεση της Ελλάδας, λόγω ΔΙΧΑΣΜΟΥ, σε δύο Ελληνικά κράτη, την Αθήνα με το βασιλιά και τη Θεσσαλονίκη με τον Βενιζέλο, εκμεταλλεύτηκαν οι Μεγάλες Δυνάμεις και μοίρασαν τη Βόρειο Ήπειρο, σύμφωνα με τα συμφέροντά τους. Έτσι το γεωγραφικό τμήμα Αργυροκάστρου τέθηκε κάτω από την Ιταλική προστασία, ενώ το Κορυτσάς κάτω από Γαλλική κατοχή. Αποτέλεσμα όλων αυτών των γενικών επεμβάσεων ήταν ο αφελληνισμός των κατοίκων και η εθνολογική αλλοίωση του σε όλη τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Μάλιστα οι Ιταλοί μετέφεραν με τη βοήθεια των Αλβανών, μουσουλμανικούς πληθυσμούς και ακόμη πολιτικούς φυγάδες από την Αμερική. Τα πιο χειρότερα έγιναν στην περιοχή της Κορυτσάς. Οι κάτοικοί της, του χριστιανικού τμήματος καθημερινά εξοντώνονταν, ληστεύονταν, κακοπεριποιούνταν, φυλακίζονταν, δολοφονούνταν, τρομοκρατούνταν.

Έτσι όπως προεγράφη παραπάνω οι Ιταλοί προκήρυξαν την ανεξαρτησία της Αλβανίας (Ιούνιος 1917) και υποκίνησαν τους Μουσουλμάνους της Τσαμουριάς να πράττουν ανοσιουργήματα σε βάρος του Ελληνικού πληθυσμού της Ηπείρου.

Σημαντική καμπύλη για το Βορειοηπειρωτικό ζήτημα, μετά το πέρας του Α' Παγκοσμίου πολέμου, ήταν η υποβολή του γνωστού υπομνήματος του Ελ. Βενιζέλου προς τους συμμάχους και προς τη Διάσκεψη Ειρήνης του Παρισιού την 30/12/1918, που περιείχε τις Ελληνικές θέσεις και διεκδικήσεις για ολόκληρο τον υπόδουλο Ελληνικό χώρο.

Το ζήτημα αυτό χρονοτριβούσε στους κόλπους της κοινωνίας των Εθνών (Κ.Τ.Ε), ένεκα των συμφερόντων των μεγάλων, οπότε η Ιταλία επωφελούμενη άμεσα από την αποδυνάμωση της Ελληνικής θέσης, λόγω εκλογικής ήττας του Ελ. Βενιζέλου, πέτυχε τον Νοέμβριο του 1921 να επαναφέρει σε ισχύ το πρωτόκολλο της Φλωρεντίας τις 17/2/1913,

που καθόριζε τα νότια σύνορα της Αλβανίας.

Έτσι λοιπόν το εδαφικό καθεστώς της Αλβανίας κατοχυρώθηκε επίσημα από την Ιταλία και τις λοιπές Μεγάλες Δυνάμεις σύμφωνα με κοινή τους δήλωση το Νοέμβριο του 1921. Η Βόρεια Ήπειρος παρέμεινε στην Αλβανία.

Στη συνέχεια η πορεία των γεγονότων έδειξε ξεκάθαρα ότι οι εδαφικές διεκδικήσεις των Αλβανών παρέμειναν πάντοτε αναλλοίωτες σε βάρος της χώρας μας από το 1921 μέχρι το Μάιο του 1941, που μπήκαν οι Γερμανοί στην Αθήνα. Τότε ειδική επιτροπή, που συστήθηκε γι' αυτό το σκοπό από την Αλβανία, υπέγραψε σχετικό υπόμνημα προς το Ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών, διεκδικώντας από τη χώρα μας ολόκληρες γεωγραφικές περιφέρειες της Τσαμουριάς (Θεσπρωτίας), Ιωαννίνων, Πρέβεζας και τμήμα της Δυτ. Μακεδονίας, η περιοχή η δική μας, πρώτη και καλύτερη.

Σε όλη τη διάρκεια του Ιταλοελληνικού πολέμου και στη συνέχεια της Γερμανικής κατοχής της χώρας μας οι Μουσουλμάνοι Τσάμηδες της Θεσπρωτίας, όχι μόνο δεν τήρησαν ουδέτερη στάση αλλά αντίθετα συμπαραστάθηκαν στους ξένους εισβολείς και συνεργάστηκαν με μεγάλη προθυμία, τόσο με τους Ιταλούς, όσο και με τους Γερμανούς με σκοπό φανερά και απροκάλυπτα ν' αλλοιώσουν την εθνολογική σύνθεση της Θεσπρωτίας και να καλλιεργήσουν έτσι το έδαφος για την προσαρτήσή της στην Αλβανική επικράτεια. Σε πολλά χωριά και πόλεις αντικατέστησαν την τοπική αυτοδιοίκηση και διόρισαν νέα συμβούλια από Τσάμηδες, υποκίνησαν και τον εξοπλισμό των Μωαμεθανών της Θεσπρωτίας και τους έστρεψαν εναντίον των Χριστιανών. Οι μουσουλμανικές ληστρικές συμμορίες των Νταλιάνη, Τζαμαλή, Αβδουλά, Κασήμ και άλλων τρομοκρατούσαν την περιοχή και τους κατοίκους αυτής, ιδίως του Μαργαρίτη, της Πάργας, Μαζαρακιάς, Γκόρμπας, Παραμυθιάς. Ληστείες, φόνοι και εξοντώσεις Ελλήνων πατριωτών

όπως των ΚΙΡΑΣΟΒΙΤΩΝ και ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΙΤΩΝ το 1941, 1942 και 1944, αποτελούσαν το καθημερινό φαινόμενο.

Το 1943, με την έγκριση των Χιτλερικών στρατευμάτων κατοχής οι Τσάμηδες ίδρυσαν κυβέρνηση Θεσπρωτίας (ΞΙΛΙΑ) η Αλβανική χωροφυλακή (Τζενταρμενία) και τάγματα επίστρατων της ΞΙΛΙΑ.

Το καλοκαίρι του 1944, πριν ολοκληρωθεί η απελευθέρωση της Θεσπρωτίας, απλοί Έλληνες πολίτες και κληρικοί εθνομάρτυρες είχαν αντδράσει μεγάλως και προτάσει τα στήθη τους στην συνεργασία αυτών των Τσάμηδων με τους Ιταλογερμανούς, έγιναν φονικότατες μάχες στη Παραμυθιά (30/6 και Μενίνας 17-18/8/1944) όπου οι Τσάμηδες εξαναγκάστηκαν μαζί με τους Γερμανούς να εγκαταλείψουν σταδιακά το Ελληνικό έδαφος και πήγαν στη Αλβανία.

Η απογραφή της 7/4/1951, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρε-

σία Ελλάδος, έδειξε την παρουσία μόνο 127 Μουσουλμάνων Αλβανικής γλώσσας.

Συμπέρασμα:

Το πρωτόκολλο της Κέρκυρας (17/5/1914) που επικυρώθηκε τόσο απο την Αλβανική κυβέρνηση, όσο και απο το «πανηπειρωτικό συνέδριο του Δελβίνου» δεν εφαρμόστηκε απο τις Μεγάλες Δυνάμεις της Ευρώπης, για ίδια αυτών συμφέροντα, αφήνοντας τα πράγματα να εξελιχθούν όπως εξελίχθησαν. Έτσι έμεινε στα «χαρτιά» η αυτονομία της Βορείου Ηπείρου.

Μπορεί κάποιοι σήμερα να μιλούν για χαμένες πατρίδες και κάποιοι άλλοι για φρουδές ελπίδες του άλλοτε Ελληνικού μεγαλοϊδεατισμού. Το γεγονός όμως παραμένει, δηλαδή το 1914 ο Ελληνισμός της Βορείου Ηπείρου βρέθηκε πολύ κοντά στο να ενταχθεί στον εθνικό κορμό του Ελληνικού κράτους. Τώρα διαιωνίζεται και ποιός ξέρει για πόσο ακόμη.

Επιστολές προς τη σύνταξη του περιοδικού μας

Απο το εκλεκτό μέλος της Αδελφότητάς μας (Νάουσα), Γιώργο Μεγαλογιάννη, άντρα της Αγαθής Τέλης, λάβαμε μια επιστολή, με την οποία εκφράζει τις ευχαριστίες του και συγχαίρει θερμά την έκδοση του περιοδικού μας, παράλληλα μας έστειλε και μερικούς στίχους απο ένα αυτοσχέδιο ποιηματάκι του, με την παράκληση να δημοσιευτεί στο περιοδικό μας. Κρίνεται ικανοποιητικό και περισσότερο «συμβουλευτικό» γι' αυτό έχει και τον τίτλο «Μια συμβουλή».

-Μια ιστορία θα σας πώ, που γνώρισα ένα γέρο, εδάκρυσαν τα μάτια, χωρίς να τον εξέρω.

-Μια συμβουλή στον άνθρωπο γράφω προτού γεράσει, να την διαβάσει πάντοτε και να μην την ξεχάσει.

-Άμα γεράσει ο άνθρωπος δεν το συμπαθούνε, το θάνατο παρακαλούν, να τον ξεφορτωθούνε.

-Γι' αυτό κράτα καημένε γέροντα τα περουνιακά σου, γιατί μια μέρα θα βρεθείς στο δρόμο απο τα παιδιά σου.

-Ο μεγαλύτερος εχθρός στον άνθρωπο γίνεται το ίδιο το παιδί σου, και ο μεγαλύτερος φίλος σου είναι η σύνταξή σου.

-Άμα γεράσει ο άνθρωπος και δεν αποσυντηρείται καλύτερα ο θάνατος παρά να τυρανείται.

Γιώργος Μεγαλογιάννης

Ένα στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

● Γλυκερία (Γλύκω) Μ. Γελαδάρη
ετών 91

Την Κυρά Γλύκω, όπως την αποκαλούσαμε, ο χάρος την συνάντησε εκεί στο χωριό μας, στην αετοφωλιά του Σμόλικα και του Κλέφτη. Εκεί γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε τον μακαρίτη Μιχάλη Γελαδάρη, που η μοίρα θέλησε και όρισε να φύγει πρώτα αυτός εδώ και αρκετά χρόνια. Ευχή είναι σήμερα να φεύγει πρώτα ο άντρας, η γυναίκα λόγω φύσης, κουμαντάρει θαυμάσια τον εαυτό της, το σπίτι, τα υπάρχοντά της. Το πολύ δύσκολο είναι να συμβαίνει το αντίθετο δηλαδή να χηρέψει ο άντρας. Τα παλιότερα χρόνια ήταν όμως διαφορετικά, γιατί η οικογένεια ζούσε κατά το πατριαρχικό σύστημα (παππούδες-γιαγιάδες-παιδιά-εγγόνια), όλοι μαζί σε μια εστία, ένα σπιτικό και επομένως υπήρχαν πρόσωπα να εξυπηρετήσουν τους γέροντες και τους αρρώστους, δεν υπήρχε μοναξιά από την οποία πλήτουν σήμερα οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας, με φοβερή συνέπεια την κατάθλιψη, τον μαρασμό, την ανομία την πρόωρη.

Η μακαρίτισσα έζησε πολύ αγαπημένα με τον άντρα της, καίτοι στερήθηκαν παιδιών, ήταν άκληροι. Ήταν κόρη Γ. Τζίνα, ψηλή, όμορφη, καλοστεκούμενη, αλλά, εμείς τα παιδιά της γειτονιάς μας, την φοβόμαστε, τότε στα παιδικά μας χρόνια, δεκαετίες 1940 και 1950, γιατί μας μάλωνε και μας κυνηγούσε όταν κλέβαμε κεράσια από το κτήμα εκεί στον Αϊ Νικόλα, δίπλα στη βρύση των Παπαγιανναίων. Ήταν όμως κτήμα ζηλευτό, περιποιημένο, φροντισμένο.

Εμείς ευχόμαστε Κυρά Γλύκω, η ψυχούλα σου να αναπαύεται τώρα εκεί δίπλα στον αγαπημένο άντρα σε σκηνές δικαίων και σε τόπους χλοερούς και δροσερούς.

● Ευάγγελος Γιώργου Νταγκουβάνος

«...Γιατί είναι μαύρα τα βουνά και στέκουν βουρκομένα;

Μην άνεμος τα πολεμά, μήνα βροχή τα δέρνει; Κ' ουδ' άνεμος τα πολεμά

κι ουδέ βροχή τα δέρνει, μόνο διαβένει ο χάροντας με τους αποθαμένους. Σέρνει τους νιούς από μπροστά, τους γέροντες κατόπι, τα τρυφερά παιδόπουλα στη σελ' αραδιασμένα...»

Το πιο πάνω δημοτικό μας μοιρολόι, ταιριάζει πάρα πολύ στον πρωτοξάδελφό μας Κιρασοβίτη άντρα ετών 57, που τόσο ξαφνικά και πρόωρα μας έφυγε από αυτήν την έστω πρόσκαιρη ζωή.

Ο πρωτοξάδελφος Βαγγέλης έγινε δύο φορές μετανάστης στη ζωή του. Την πρώτη φορά, όταν η οικογένειά του μετανάστευσε εσωτερικά, δηλαδή εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα, φεύγοντας από το χωριό μας. Όπως σχεδόν όλοι οι συγχωριανοί μας. Εδώ στην Αθήνα εργάστηκε σκληρά σαν οικοδόμος, ήταν πολύ καλός τεχνίτης, εργατικός και πρόκοψε. Δεν τον έφτασε αυτό ήθελε κάτι περισσότερο, το πιο καλύτερο, το πιο προκομένο, ήταν χαρακτήρας ανήσυχος, προοδευτικός, ήθελε και ζητούσε περιπέτειες. Αυτό τον οδήγησε σε νέα μετανάστευση, αλλά τώρα στο εξωτερικό, στη Σουηδία. Εκεί δουλεύοντας την τέχνη του, πρόκοψε πάρα πολύ, απέκτησε περιουσία και αρκετά περουνιακά στοιχεία εδώ στην Ελλάδα, στην πατρίδα μας. Παντρεύτηκε στη ξενιτιά μια Σουηδέζα και απέκτησαν και αγόρι. Πάντα όμως αγαπούσε την πατρίδα του, την Ελλάδα, την πατρική οικογένειά του, την αγαπημένη του μάνα και αδέρφια του. Επισκέπτονταν τακτικά και το χωριό μας. Το περασμένο καλοκαίρι επισκεύασε και πρόσθεσε και νέους χώρους καινούργιους στο πατρικό τους Νταγκοβαναικό σπίτι, ήθελε να παραθερίσει τα καλοκαίρια στο χωριό μας. Η μοίρα του άλλα είχε προστάξει γι' αυτόν, δεν τον άφησε να χαρεί, να ευχαριστηθεί τους κόπους και τους μόχθους μιας ξενιτεμένης ζωής.

Αγαπητέ πρωτοξάδελφε, το αίμα που μου έδωσες στην πρώτη εγχείρηση το 1975, κυλάει ακόμη μέσα μου, με καίει και κοχλάζει την ώρα αυτή που είναι 06:55 (πρωινή), της 3

Αυγούστου, που γράφω εδώ στο αγαπημένο μας χωριό. Μας έφυγες ξαφνικά, πρόωρα και απρόσμενα. Η καρδιά σου σε πρόδωσε τώρα που ήθελες και 'συ να απολαύσεις τα αγαθά των κόπων σου. Αν και το σώμα σου, η σάρκα σου έμεινε εκεί στην ξενιτιά, στο Βορρά της Ευρώπης, η αγαθή ψυχούλα σου βρίσκεται και τριγυρίζει εδώ στην πατρίδα σου, στην οικογένειά σου, στους συγχωριανούς μας που τόσο αγαπούσες. Δώσε χαιρετισμούς στον παππού, στη γιαγιά, στους θείους, θείες. Εμείς δεν σας ξεχνάμε, σας αγαπούσαμε πάρα πολύ.

● Κώστας Παναγιώτου Κωτούλας, ετών 73.

Ο Χάρος του Άδη του κάτω κόσμου έδωσε ραντεβού με τον Κώστα στις 10 Ιουνίου στα Γιάννενα στο νοσοκομείο. Εκεί τον περίμενε. Αυτή τη φορά δεν τον ξεγέλασε, άλλες προηγούμενες το είχε κάνει, του είχε ξεφύγει. Τώρα η μοίρα, που αυτή γνέθει και ξεγνέθει το νήμα της ζωής του ανθρώπου, πρόσταξε οριστικά και αμετάκλητα. Σε θέλω και σε παίρνω μαζί μου, ανήκεις πια σε μένα. Έτσι μας έφυγε για πάντα, αλλά έμεινε για πάντα Κιρασοβίτης. Η κηδεία του έγινε στο χωριό μας. Ήταν πάνδημη, όλοι οι συγγενείς, οι συγχωριανοί και πάρα πολλοί φίλοι και γνωστοί απο τα Γιάννενα, τον χαιρέτησαν στον «τελευταίο ασπασμόν...».

Γεννήθηκε, μεγάλωσε, αντρώθηκε και παντρεύτηκε στο χωριό μας, την αγαπημένη του Αρετή και απέκτησαν παιδιά και χάρηκαν και εγγόνια. Ήταν Ηπειρώτης-Κιρασοβίτης, απο μικρό παιδί πήρε το δρόμο της ξενιτιάς, προνόμιο των Ηπειρωτών απο τους αρχαίους ακόμη χρόνους, τότε στο εσωτερικό της χώρας μας, όπως άλλωστε όλοι οι Κιρασοβίτες, και τότε (ένα φεγγάρι) στο εξωτερικό, Γερμανία, σαν μετανάστης. Τελικά τον κέρδισε πάλι η πατρίδα. Δούλεψε σαν οικοδόμος, πρόκοψε καλά και εγκαταστάθηκε μόνιμα στα Γιάννενα. Αγαπούσε όμως και το χωριό μας, εδώ ήταν η ζωή του. Τακτικά και για μεγάλα χρονικά διαστήματα

μοίραζε το χρόνο του ανάμεσα Γιάννενα-Κιρασοβο. Ήταν ένα απο τα εξαιρετα και εκλεκτά μέλη της Αδελφότητας Ιωαννίνων, διετέλεσε για πολλά χρόνια και πρόεδρος αυτής. Ήταν ομιλιτικός, πολύ διαχητικός, κεφάλτος, συνεργάσιμος. Ήθελε και φρόντιζε για το καλό του χωριού μας, των συγχωριανών, των φίλων του, των γνωστών του. Υπήρξε και κοινότικός σύμβουλος στο χωριό μας. Αγαπούσε και δούλευε για τα κοινά και καλά του χωριού μας, ήθελε την πρόοδο, την προκοπή του τόπου αυτού. Πρωτοστάτησε και αυτός στον αγώνα μας που δίνουμε ενάντια στο νόμο «Καποδίστρια». Στα Γιάννενα ευρισκόμενος, έδινε το παρόν του σε κάθε συγχωριανό μας που είχε ανάγκη βοήθειας ή συμπαράστασης ή εξυπηρέτησης απο τους δημόσιους ή κοινωνικούς φορείς. Έτρεχε, βοηθούσε, συμπαραστέκονταν σε όλους.

Συνεργαστήκαμε θαυμάσια μέσα στα πλαίσια των δύο αδελφών Αδελφοτήτων Αθηνών-Ιωαννίνων τα χρόνια 1998-2002, για το καλό και την προκοπή του χωριού μας.

Διέκοψε χωρίς τερατισμό, πρόωρα τον κύκλο της ζωής του που άρχισε το 1930. Το χωριό μας τον χρειαζόταν ακόμη, είχε πολλά να δώσει ακόμη. Γι' αυτό και όλοι εμείς οι συγχωριανοί του και γνωστοί του που τον γνωρίσαμε απο κοντά και εκτιμήσαμε τις καλές του αρετές δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ. Σε κάθε γιορτή και εκδήλωση θα τον νιώθουμε δίπλα μας, ήταν λάτρης του χωριού μας, στοργικός πατέρας και οικογενειάρχης άριστος!

Η αγαθή ψυχούλα του να αναπαύεται σε σκηνές δικαίων.

● Σοφία Δημ. Ιωάννου Πασιά

Για τη νύφη μας αυτή, ο Χάροντας του Άδη είχε συνάντηση (ραντεβού) στο νοσηλευτικό ίδρυμα (νοσοκομείο) του Αγίου Σάββα των Αθηνών στις ..... Ιουλίου, όπου και άφησε την τελευταία πνοή της στην αγκαλιά του αγαπημένου της άντρα. Πάλαιψε γενναία με την επάρατη για 17 ολόκληρα χρόνια. Ο αγώνας όμως ήταν άνισος και άδικος, χάθη-

κε νέα γυναίκα, ήταν 63 ετών. Η μοίρα που γνέθει και ξεγνέθει το νήμα της ζωής μας, άλλα είχε προστάξει και ορίσει.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε, μεγάλωσε, έγινε πάρα πολύ, όμορφη κοπέλα στη Θεσπρωτία της Ηλείου. Κατάγονταν από κτηνοτροφική και πολυμελή οικογένεια των ΜΙΧΑ (Κότσια), ήταν 8 παιδιά (4+4). Τις δεκαετίες 1950-1970, η οικογένειά της σαν κτηνοτροφική (αιγοπροβατοκτήμονες) νοίκιαζε λιβάδια βοσκών στο χωριό μας και διέμενε στο σπίτι του Γιάννη Πασιά, πατρικό του Δημήτρη. Έτσι και γνωριστήκανε τα παιδιά με κατάληξη ένα ωραίο και πετυχημένο γάμο με αξιολάτρευτα παιδιά και εγγόνια.

Στις τελευταίες ημέρες και ώρες της ζωής της συμπαραστάτες είχε τον αγαπημένο άντρα της και τα παιδιά της που υπεραγαπούσε. Ήταν κοπέλα-γυναίκα της ζωής, ήθελε να χαρεί τις χαρές της ζωής, τις ομορφιές της, αλλά στάθηκε άτυχη στη ζωή, έφυγε πρόωρα, όπως κάθε καλός άνθρωπος.

Σαν σύζυγος, μητέρα και γυναίκα υπήρξε άψογη, τρυφερή, στοργική, γαλήνια. Αγαπούσε το χωριό μας πάρα πολύ και γι' αυτό, μαζί με τον άντρα της, φρόντισαν και έφτιαξαν καινούργιο ωραιότατο σπίτι, έλα όμως που δεν το χάρηκε όσο θα ήθελε. Άλλες οι βουλές των ανθρώπων και άλλα προστάζει η μοίρα μας, το πεπρωμένο μας. Ευτύχησε όμως να χαρεί τα παιδιά της σπουδεδεγμένα και πετυχημένα στη ζωή, όπως και εγγόνια.

Εμείς να ευχηθούμε η αγαθούλα της ψυχή ν' αναπαύεται τώρα σε σκηνές δικαίων και σε τόπους χλοερούς και δροσερούς. Αιώνια η μνήμη της.

■ Αλέξιος Κυρίτσης

Πέθανε στην Κόνιτσα στις 23 Ιουλίου και ο Αλέξης Κυρίτσης, όπως τον αποκαλούσαμε όλοι οι συγχωριανοί του, κοντά στα αγαπημένα του κορίτσια και γαμπρούς. Η κηδεία του όμως έγινε στο χωριό μας, όπου τον συνόδευσαν όλοι οι συγγενείς, οι φίλοι και οι συγχωριανοί του.

Ο μακαρίτης ο Αλέξης ήταν γιός και αυτός πολυμελούς οικογένειας, που οι πρόγονοί του εκχρημάτισαν και δημογέροντες-μουχτάρηδες του χωριού μας. Ένας κλάδος αυτών, έχει μεταναστέψει στα παλιά χρόνια όπως και οι Βαλλάδες-Παπαγιανναίοι, στα ΚΑΝΑΠΙΑ Καρδίτσας, όπου εκεί ανέπτυξαν αξιόλογη δραστηριότητα, πρώτα σαν βοσκοί ζώων και αργότερα σαν οικοδόμοι και μαγαζάτορες. Τώρα είναι διασκορπισμένοι σε όλη τη Θεσσαλία. Ο μακαρίτης όμως έμεινε πιστός Κιρασοβίτης, γεννήθηκε, μεγάλωσε, αντρώθηκε και παντρεύτηκε την Ουρανία Κουκούμη με την οποία απέκτησαν πολυμελή οικογένεια. Τα αξιολάτρευτα κορίτσια του, ήταν το στήριγμα της ζωής του. Υπήρξε όμως άτυχος στη συζυγική του ζωή, χήρεψε γρήγορα και τα βάρη της πολυμελούς οικογένειας, πολλά και δυσβάσταχτα, όταν μάλιστα έχεις να φροντίζεις πολλά παιδιά, κυρίως κορίτσια. Τα κατάφερε όμως παληκαρίσια. Τα παιδιά τα μεγάλωσε και χάρηκε να τα καμαρώσει παντρεμένα και να χαρεί και εγγόνια.

Στερήθηκε όμως της συζυγικής αγάπης και συμπαράστασης. Βλέπετε η μοίρα των ανθρώπων, είναι πολλές φορές ζηλόφθονη, φθονερή, έτσι του στέρησε γρήγορα την τρυφερή σύζυγό του. Δέν τον κατέβαλε όμως, έμεινε όρθιος, πάλαιψε και αγωνίστηκε γενναία και νίκησε. Τα παιδιά του αναγνωρίζοντας τις μεγάλες θυσίες του και την αγάπη του, τον φρόντιζαν μέχρι την τελευταία του στιγμή. Με τον γράφοντα είχε πολύ καλές σχέσεις και κουβεντούλες, ήταν αγαπητός, συμπαθητικός, ομιλιτικός, πράος, αγαθός. Τώρα εκεί κοντά στην αγαπημένη του γυναίκα ασφαλώς θα της κάνει παράπονα γιατί τον άφησε τόσο πρόωρα στη ζωή, εδώ κάτω.

Εμείς ευχόμαστε να αναπαύεται η ψυχή του εκεί δίπλα στις ψυχές της γυναίκας του και του αγαπημένου του παιδιού Γιώργη. Χαιρετισμούς δώσε και στους μακαρίτες γονείς μου, πιστεύω να είστε γείτονες και 'κει.

Ο χορός του Χάροντα δεν σταμά-

τησε ακόμη για εμάς τους Κιρασοβίτες τούτο το τρίμηνο, το καλοκαιρινό.

Στις 8 Αυγούστου άφησε την τελευταία πνοή της εδώ στην προγονική της εστία, ύστερα απο δύο 24ωρα απο την άφιξή της απο το Κιάτο Κορινθίας όπου διέμενε στα παιδιά της, η Σταυρούλα Αχιλ. Σκουτέρη (Λαμίτση), ετών 89 (γεν. 1914), πλήρης ημερών.

Γεννήθηκε, μεγάλωσε, παντεύτηκε τον Αχιλλέα Σκουτέρη (Λαμίτση), εκεί στο μαχαλά των Μωραϊταίων, στη βρύση του Τόλη. Απέκτησαν δύο παιδιά, αλλά το κορίτσι το έχασαν σε μικρή ηλικία. Τους έμεινε ο μονακριβος γιος, ο Νίκος. Στάθηκε όμως η μοίρα της πολύ σκληρή και άπονη. Νέα γυναίκα-μητέρα με δύο παιδιά χήρεψε πολύ νωρίς, απο το 1944. Ο άντρας της, ο Αχιλλέας, ήταν και αυτός στην αντίσταση κατά των κατακτητών Γερμανών, στο Ε.Α.Μ.-ΕΛΑΣ στα ένοπλα τμήματα. Το 1944 το καλοκαίρι που οι Γερμανικές δυνάμεις ξεκίνησαν στην Πίνδο, τις εκκαθαριστικές επιχρηρήσεις εναντίον των δρώντων ενόπλων Εαμικών αντάρτικων δυνάμεων, ο άντρας της μετά με άλλους Κιρασοβίτες Εαμικούς, ηθέλησαν να προβάλλουν αντίσταση ψηλά στη θέση Νταλιόπολη κατά των επερχόμενων Γερμανικών δυνάμεων, πλήρεις και αοτίως εξοπλισμένων, πλήν όμως ιδόντες οτι ήταν μάταιος ο αγώνας τους μπροστα στις σιδερόφρακτες Γερμανικές μονάδες, εγκατέλειψαν αμαχητί τις θέσεις των και αποχώρησαν απο 'κει, ΜΟΝΟ που δεν ενημέρωσαν, ειδοποίησαν και τον δυστυχή Αχιλλέα που βρισκονταν στην πρώτη γραμμή πυρός. Τον άφησαν ΜΟΝΟ του και απροστάτευτο. Αυτός μη αντιληφθείς τα καθέκαστα, έμεινε υπερασπιζόμενος τη θέση του, ωσάν άλλος Λεωνίδας στις Θερμοπύλες. Έπεσε μαχόμενος υπερ πίστewος και πατρίδος, άγιο τέκνο και παλικάρι Κιρασοβίτης. Δεν έτυχε όμως της πρόεπουσας αναγνώρισης απο την πατρίδα αλλά ούτε καν απο το χωριό μας. Και το κυριότερο, μη έχοντας πάνω του ταυτότητα αναγνώρισης, οι Γερμανοί δεν τον θεώ-

ρησαν Κιρασοβίτη και έτσι το χωριό μας απέφυγε τον πυρπολισμό (κάψιμο) και την εκτέλεση άμοιρων κατοίκων, κυρίως αντρών και παιδιών, σε αντίποινα ως έπρατταν οι Γερμανοί σ' αυτές τις περιπτώσεις. Η θυσία η ηρωική του ενός έσωσε πολλές ζωές Κιρασοβιτών και γλίτωσε το χωριό μας μια ακόμη φορά το κάψιμο.

Η μακαρίτισσα, νέα γυναίκα-μητέρα, παλεψε γενναία και αντροίκια, στάθηκε ικανή προστάτης των ορφανών παιδιών της. Επομένως αναδείχθηκε άξια Κιρασοβίτισσα μάνα όπως τόσες άλλες, ήταν μια απο τις ΑΦΑΝΕΙΣ Κιρασοβίτισσες ηρωίδες της ζωής, της κοινωνίας. Τις γυναίκες αυτές αξίζουν εύσημα, τιμές και δόξες, καίτοι ήταν αμόρφωτες και αγράμματες, έκλειναν μέσα στο λοιπόσαρκο σώμα τους, την Πίστη στο Θεό, στην πατρίδα και στην οικογένεια. Αυτές μεγαλούργησαν στα χωριά μας στα δύσκολα και πέτρινα εκείνα χρόνια, αυτές είναι οι ηρωίδες της ΠΙΝΔΟΥ. Κλείνουμε εμείς οι νεοέλληνες, Κιρασοβίτες ευλαβή μπροστα στις μονάδες μας αυτές. Ευτύχησε όμως να χαρεί το παιδί της να προκόβει και να χαρεί και εγγόνια.

Εμείς ευχόμαστε οι ηρωικές γιαγιάδες και μάνες μας, οι αγαθούλες ψυχές τους να αναπαύονται τώρα σε σκηνές δικαίων και σε τόπους χλοερους και δροσερους. Αιώνια η μνήμη τους.

T.A.Σ.

● Αγαπημένε μας Βασίλη,
«Να ξεαστοχήσεις μπορεί να ξεχαστείς παλικάρι μου δεν γίνεται»

Πράγματι θα περάσει πολύς καιρός για να απαλυνθεί λίγο ο πόνος μας. Για να ξεχάσουμε δε γίνεται όσος χρόνος και αν περάσει, όσο και αν ο χρόνος γιατρεύει τα πάντα. Η απρόσμενη φυγή σου, ο απροσδόκητος χαμός σου, μας σκέπασε με μια βαριά συννεφιά στην αιθρία που επικρατούσε καθώς σε προσμέναμε και αυτό το καλοκαίρινα το περάσουμε ξανά μαζί. Μα αυτό το καλοκαίρι δεν ήρθε για σένα. Και μας έμεινε μια απορία, ένα μεγάλο εωθηματικό.
ΓΙΑ ΤΙ;

Πως να ξεπερασθεί ο τόσο άδικός

χαμός σου απ' τη Σούλα τη γυναίκα σου, τ' αδέρφια σου, τ' ανήψια σου, εμένα, τους συγγενείς και τους φίλους σου, μα πιο πολύ πως να ξεπερασθεί από την άμοιρη μανούλα σου που η μοίρα της επιφύλασσε τόσο αναπάντεχο και ανυπόφορο χτύπημα.

Τι να θυμηθούμε και πως να λησμονήσουμε στο σύντομο πέρασμά σου απ' τη ζωή: την αγάπησου γι' αυτήν, την εργατικότητά σου, την υπευθυνότητά σου απέναντι σ' όλους αυτούς που συνεργαζόσουν τόσα χρόνια, την προσπάθεια για να πετύχεις το τέλειο, το ιδανικό σε κάθε σου δραστηριότητα;

Όλα και τόσα άλλα που συνέθεταν

τον υπέροχο χαρακτήρα σου δεν λησμονούνται εύκολα και ο ζήλος σου για την δημιουργία που ίσως στάθηκε μοιραίος, θα μας παραδειγματίζει, όπως και το αξιόλογο έργο που άφησες πίσω σου και που δεν μπόρεσες ν' απολαύσεις τους καρπούς του.

Στο αιώνιο ταξίδι που ξεκίνησες, στις 19 Ιουλίου σου ευχόμαστε καλό κατεβόδιο, όλοι εμείς που σ' αγαπούσαμε και που τόσο μας έλειψες και θα μας λείψεις για πάντα.

Αντίο αγαπημένε μου ξάδελφε και να 'ναι ανάλαφρο το χώμα της Κερασοβίτικης γής που σε σκεπάζει.

Δημήτριος Αθ. Σκαλωμένος

Κοινωνική ζωή

Γάμοι:

- Το ζευγάρι Φώτης - Μαυρέτα (Τέτα) Ευαγ. Ζούκα, πάντρεψαν την κόρη τους Γεωργία με τον καλό της καρδιάς της Πύρρο την Κυριακή 21 Σεπτεμβρίου του 2003 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Καβουρίου.

- Το ζευγάρι Γιώργος - Σπυριδούλα Ευαγ. Νάκου, πάντρεψαν την κόρη τους Άννα με τον καλόν της καρδιάς της Παναγιώτη στα Γιάννενα στις 13 Σεπτεμβρίου 2003. Στους γάμους των παιδιών παραβρέθηκε πλήθος συγγενών και φίλων.

Ευχόμαστε στα νέα ζευγάρια κάθε δυνατή ευτυχία και χαρά στη νέα τους ζωή και στους ευτυχείς γονείς - παππούδες - γιαγιάδες να τους ζήσουν και με πολλούς απογόνους.

Βαπτίσεις:

- Το ζευγάρι Γιώργος - Φανή Β. Παπανικολάου, βάπτισαν την κορούλα τους. Το όνομα της νεοφώτιστης "Ευαγγελία".

- Το ζευγάρι Αριστείδης (Άρης) - Χριστίνα Π. Τριανταφύλλου (εγγονός μακαρίτισσας Χρυσάνθης Εξαρχου), βάπτισε το γιό τους στις 29 Ιουνίου. Το όνομα του νεοφώτιστου "Παναγιώτης".

- Το ζευγάρι Νεκτάριος (Άρης) - Χριστίνα Γ. Εξάρχου βάπτισαν το γιό τους στις 29 Ιουνίου. Το όνομα του νεοφώτιστου "Γεώργιος".

- Το ζευγάρι Κων/νος - Ευανθία Γ. Τζίνα, βάπτισαν στις 16 Αυγούστου στο χωριό μας την κόρη τους. Το όνομα της νεοφώτιστης "Αλεξάνδρα".

Ευχόμαστε ολόψυχα στα ζευγάρια, στους παππούδες - γιαγιάδες να χαιρονται τα νεοφώτιστα και σε άλλα με υγεία.

Γέννηση:

- Το ζευγάρι Μιλτιάδης - Χριστίνα Αθαν. Σιάφη, απόκτησαν το δεύτερο παιδί τους που είναι αγοράκι.

Ευχόμαστε να ζήσει και να ευτυχήσει το νεογέννητο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ:

Το Δ.Σ. της αδελφότητάς μας ευχαριστεί τους Δημήτρη Π. Τζίνα και Παναγιώτη Π. Νάκο δια την φόρτωση και μεταφορά των μπάζων-χωμάτων από την κεντρική πλατεία του χωριού μας. ΔΩΡΕΑ - ΠΡΟΣΦΟΡΑ.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ:

Το Δ.Σ. της αδελφότητας και η σύνταξη του περιοδικού μας, συγχαίρουν θερμότατα την Άννα Χρυσ. Τζίνα ιατρό που έλαβε την ειδικότητα Δερματολόγου στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων και της εύχονται ολόψυχα "Καλή Σταδιοδρομία". Εύγε στα Κιρασοβιτόπουλα!

Ομοίως η οικογένεια Αλεξάνδρου - Δέσποινας Νάκου - Σαράγκαλου εύχονται "Καλή Σταδιοδρομία" στην Άννα κόρη του Χρυσ.- Μαρίας Τζίνα, ιατρό, που έλαβε την ειδικότητα του Δερματολόγου στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Οι ευτυχείς γονείς να την χαίρονται. Το ιατρικό επάγγελμα είναι λειτούργημα.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Εγώ, ο Γεώργιος Χ. Κοντοδήμος και η σύζυγός μου Χρυσάνθη, ευχαριστούμε την Αδελφότητα Αθηνών "ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ" και ιδιαίτερα τον πρόεδρο του συλλόγου, τον κ. Δημή-

τριο Αν. Σαμαρά, για την προσφορά αίματος που δόθηκε το καλοκαίρι του 2002.

Επίσης ευχαριστούμε την Κα Χριστίνα, σύζυγο Νικολάου Αχιλ. Κοταδήμου για τον ίδιο λόγο. Όλους τους συγγενείς και φίλους για την παρουσία τους με το δικό τους τρόπο ο καθένας.

Είναι αλήθεια ότι αργοπορήσαμε... Δε θέλω όμως να πιστέψετε ότι κάναμε τη δουλειά μας και ξεχάσαμε τις ενέργειες όλων σας. Η παράληψη δεν έγινε σκοπίμως. Μίλησα προσωπικά σ' όλους τους παραπάνω και ιδιαίτερα στον πρόεδρο της Αδελφότητας, που του ζήτησα να γράψει αντί εμού λίγα λόγια. "Γιώργο, πρέπει μόνος σου να γράψεις το ευχαριστήριο" μου είπε και είχε δίκιο.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ!

Γιώργος και Χρυσάνθη
Κοντοδήμου
2003

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Ευθυμίου Ευθύμιος	10Ε	Αποστόλου Νικόλαος	50Ε
Τσίγκρος Γεώργιος	20Ε	Γεωργίου Ιωάννης	50Ε
Γαλάνης Νικόλαος	25Ε	Τσιάτσιος Ιωάννης του Ευάγγελου	50Ε
Κοταδήμου Ειρήνη	5Ε	Βάϊλας Κων/νος του Ηλία	10Ε
Σιάφης Γεώργιος του Αθανασίου	50Ε	Τζίνας Αθανάσιος	20Ε
Κότινα Κατίνα	5Ε	Αποστόλου Απόστολος	20Ε
Τζίνας Χρυσόστομος	20Ε	Γκουγκέτας Λεωνίδα	50Ε
Βάϊλα Μαριάνθη	20Ε	Σκαλωμένος Νίκος	100Ε
Γαλάνη Σταυρούλα	20Ε	Γκούτσιου Μαρία	20Ε
Εξάρχου Νικόλαος	50Ε	Σκαλωμένου Κίτσα	20Ε
Χαρησιάδης Απόστολος	20Ε	Γελαδάρης Νικόλαος	20Ε
Παπαγεωργίου Γεώργιος	20Ε	Σιάφης Γεώργιος	20Ε
Κοντοδήμος Γιάννης	20Ε	Σηλαιός Μπάμπης	10Ε
Κωτούλας Μιχάλης	20Ε	Τσούτσης Παύλος	20Ε
Γαλάνης Παντελής	20Ε	Σιάφης Αθανάσιος	25Ε
Γκούτσιος Χρυσόστομος	20Ε	Γελαδάρης Δημήτριος	20Ε
Γκουγκέτας Βασίλειος	50Ε	Παπανικολάου Κων/νος	50Ε
Γκούτσιος Σπυρίδων	20Ε	Κουκούμης Νικόλαος	200Ε
Τέλλης Χρήστος του Ιωάννη	20Ε	Κυρίτσης Απόστολος	20Ε
Τέλλης Παντελής του Βασιλείου	30Ε	Τσιάτσης Γεώργιος της Μάρθας	20Ε
Μεγαλογιάννη Αγαθή	20Ε	Κουτουλά Ελπίδα	20Ε

Ζαμάνης Ανδρέας	20E	Λάζαρος Τσιάτσιος	20E
Βαδάση Σταυρούλα	2E	Τέλλης Γεώργιος (Κώστα)	20E
Θεολόγου Σπυριδούλα	10E	Ζήκας Χρήστος (Παντελής)	20E
Παναγιώτου Μιχαήλ	20E	Πασσιάς Αχιλλέας (Χρυσόστομου)	20E
Ζήκας Ευάγγελος	20E	Κουκούμης Λάζαρος	20E
Ζάρρας Παναγιώτης	20E	Καραμπίνα Λευκοθέα	20E
Κουκούμη Ανθούλα	20E	Κωτούλα-Μακρίδου Φωτεινή	20E
Παστρουμάς Στέργιος	20E	Νάκος Ανδρέας του Αχιλ.	30E
Χαρίσης Κων/νος	20E	Κοταδήμος Βασίλης	20E
Χαρισιάδης Μιλτιάδης	20E	Τσούμπανος Μενέλαος	25E
Τέλλη Βικτώρια	5E	Χρονάς Νικόλαος	30E
Κότινα Λευκοθέα	5E	Εξάρχου Κώστας του Αριστ.	10E
Νάκου Πελαγία	20E	Αθανασόπουλος Κων/νος (Αντιπρ. Ομοσπονδίας)	20E
Καλύβα Μαργαρίτα	20E	Γελαδάρης Βασίλης	30E
Τσιάτσιος Δημήτριος (Αριστείδης)	100E	Μπλιθηκιώτης Τάσος	20E
Τέλλης Χρήστος (Ιωάννου)	10E	Κωτούλας Αθανάσιος του Αριστ.	20E
Κοταδήμος Νικόλαος (Θωμάς)	20E	Βαδάση Σταυρούλα	15E
Ζιούλης Απόστολης	20E	Γελαδάρη Χρυσάνθη	10E
Παπαγιάννης Νικηφόρος	20E	Βλιώρα Θεοδοσία	10E
Ζήσης Βλάχος	30E	Γελαδάρης Αλέξανδρος	10E
Βλάχος Ιωάννης	20E	Εξάρχου-πάσα Παναγιώτα	20E
Σελτσιώτης Αποστόλης	10E	Γιάννος Βασίλης	20E
Κωτούλα Ανδρομάχη	20E	Τσιάτσιος Δημήτριος του Ηλία	20E
Σκαλωμένος Αθανάσιος (Κων/νου)	50E	Παναγιώτου Δημήτριος	20E
Γαλάνης Ζήσης	20E	Κωτούλας Βασίλης του Γεωργίου	20E
Παναγιώτου Γεώργιος	100E	Βάσιος Ηλίας	50E
Πρέτζας Ευάγγελος	30E	Κυρίτσης Ανδρέας	20E
Αρβανίτης Δημήτριος	15E	Νίτσα Αρετή	20E
Δαγκοβάνος Γεώργιος	15E	Γαβριηλίδης Νίκος (Ολυμπία Γελαδάρη)	100E
Γκούτσιος Βάϊος	50E	Γαλάνης Δημήτριος (Αποστόλης)	10E
Τέλλης Ηλίας	20E	Πασσιά Αγαθή (Σπύρος)	20E
Μανέκας Γεώργιος	50E	Χαλκίδης Γεώργιος	20E
Παναγιώτου Τηλέμαχος	40E	Χαρισιάδη Χρυσάνθη	15E
Τσουμπάνος Παντελής	20E	Γιώτης Θεοφάνης	10E
Βλιώρας Τάκης	20E	Παπανικολάου Γεώργιος (Βασίλειος)	20E
Τέλλης Κων/νος	50E	Πασσιάς Σπύρος	20E
Κουκούμης Αθανάσιος (Νικόλας)	50E	Γαλάνης Χρήστος (Αποστόλης)	5E
Κυρίτσης Αχιλλέας	10E	Παπανικολάου Χρήστος	50E
Νάκου Χριστίνα (Κιάτο)	20E	Κατσιαμάνη Λευκοθέα	20E
Γαλάνης Χρήστος (γαμπρός Σιόκα)	30E	Νταγκουβάνου Ιφιγένεια	20E
Καλαμπόκας Κων/νος	20E	Κυράτσης Αποστόλης	50E
Κυρίτσης Χαράλαμπος (Λάμπρος)	40E	Γαλάνη Σπυριδούλα του (Οδυσσέα)	20E
Στεφάνου Αθανάσιος	40E	Σπύρος Σιάφης	30E
Παπαγιάννης Γεώργιος	20E	Τέλλης Μίμης	20E
Κωνσταντινίδης Ευάγγελος (Σκουτέρη)	20E		

Έπεται συνέχεια στο επόμενο τεύχος...

ΞΕΝΩΝΑΣ · ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ · ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ

“ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ”

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΛΗΡΟΦ.: ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΤΗΛ.: 0655-24215

“ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΜΟΝΙΑ”

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Λένορμαν 166, Αθήνα

(Έναντι Super Market Γαλαξίας)

Τηλ.: 51.54.224 / 094 4332765

093 2649318

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

ΕΠΙΠΛΑ **UNIQUE**

21ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος,

190 09 Πικέρμι Αττικής

Τηλ.: 60.39.635, 60.39.636, Fax: 60.39.694

<http://www.dataunion.gr/clientrs/unique>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT EULENSPIEGEL
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Διεύθυνση: ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών

Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ

Τηλ./fax: 01-26.28.091, 25.86.298

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΩΝ ΑΣΗΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χ. Χαρισιάδης

Χιλ 2 Πλάκα, 105 58 - Αθήνα, Τηλ.: 32.22.249

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Δέχεται 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ.

Τηλ. Ιατρείου: 60.81.758 - Τηλ. Σπιτιού: 60.02.264

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη - Τηλ.: 86.28.224

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ι. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ - ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΓΡΑΦ.: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4 - ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ. 24.45.870

ΟΙΚ.: ΙΩΝΝΙΝΩΝ 17 - ΙΛΙΟΝ - ΤΗΛ. 26.26.814 ΚΙΝ.: 0977-23.43.29

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστέρι, τηλ.: 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστέρι

Τηλ. Ιατρείου 010.5742295 - 097.3029101

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ · ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ · ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΦΙΛ. ΣΧΟΛΗ - ΛΑΟΓΡΑΦ.

453 32

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ, ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2003.

ΟΙ ΦΩΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΚΑΜΕΡΑΜΑΝ-ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥ ΜΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφεία Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Άδειας 3712

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 3655 ΚΕΜΠΑ